ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

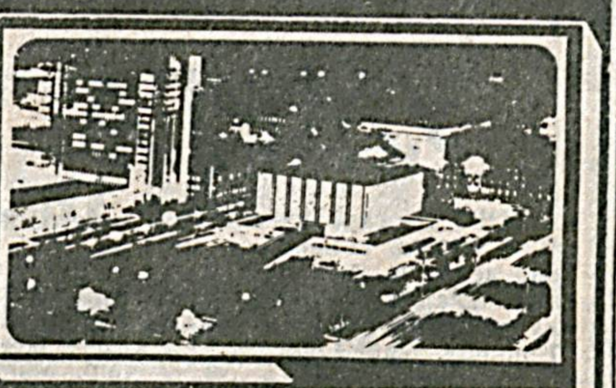

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 184 (8. 126) ◆ 1992 йил ◆ 18 сентябрь, жума ◆ Нархи 2 сўм.

ИМОМ ОҒА ХОННИНГ ТАШРИФИ

17 СЕНТЯБРЬ КУНИ ТОШКЕНТГА МУСУЛМОН ШИАЛАР ИМОМИ ОҒА ХОН ЖАНОБЛАРИ КЕЛДИ

СУРАТДА: аэропортда кутиб олиш пайти.

У ҳеч қандай динга боғлиқ бўлмаган ва асосан Осиё ва Африка мамлакатларида хайр-саховат фаолияти орқали одамларнинг фаровонлигини оширишга [illegible] ташкилот — Оға Хон жамғармасининг асосчиси ва раҳбаридир.

Оға Хон жаноблари унинг жамғармаси ўтказадиган меъморлар анжуманида қатнашиш ҳамда жамғарма [illegible] меъморлар танлови ғолибларига мукофотлар топшириш учун келди.

Аэропортда Оға Хонни Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов кутиб олди. У ҳурматли меҳмонни самимий табриклаб, унга ва у раҳбарлик қилаётган ташкилот одамларининг бахт-саодати йўлидаги олийжаноб фаолиятида катта ютуқлар тилади.

Шу куни жаноб Оға Хон Самарқандга жўнаб кетди, у ерда меъморлар анжумани ўтказилади ва танлов ғолибларига мукофотлар топширилади.

(ЎзА).

* *Газетанинг шу сонига*

Ф. Хўжаев номидаги 1-пойабзал ишлаб чиқариш бирлашмасининг асосий моделлар цехида замонавий усулда ва турли хил рангдаги оёқ кийимлар тикиб чиқарилмоқда. Цехдаги ишларнинг яхши йўлга қўйилишида бригадир Раиса Абдуғаниеванинг ҳиссаси катта бўлмоқда.

СУРАТДА: (чапдан) илғор ишчи Роза Газизова, бригадир Раиса Абдуғаниева ва моделчи Татьяна Саранцевалар.

Ойшахон Қурбонова сурати.

САМАРҚАНД МЕҲМОНЛАРНИ КУТИБ ОЛМОҚДА

«ОҚШОМ» газетасида хабар бериб ўтилганидек, 19 сентябрь куни Самарқандда кейинги уч йил мобайнида мусулмон давлатларида энг яхши меъморий иншоотларни [illegible] маросими бўлиб ўтади. Унда мусулмон шиалар имоми Оға Хон жаноблари ҳам қатнашадилар. Оға Хон жаноблари [illegible] ғолиб [illegible] жаҳоннинг турли мамлакатларидан [illegible] меъморларни ҳам [illegible] мукофот билан тақдирлайдилар.

Ушбу мукофотлар эртага, 19 сентябрь куни [illegible] ғолибларга тантанали равишда топширилади. 20 сентябрда эса бу ерда семинар бўлиб ўтади. Унда ана шу нуфузли танловда ғолиб чиққан меъморлар сўзга чиқадилар, [illegible] аҳамияти тўғрисида сўзлаб берадилар.

Қадимий ва навқирон Самарқанд дунёнинг 40 дан зиёд мамлакатларидан келган вакилларни меҳмоннавозлик билан кутиб олмоқда.

— Бизнинг Мустақил Республикамиз ана шундай катта ва аҳамияти кенг кўламли бўлган тадбирни биринчи бор ўтказмоқда, — дейди Ўзбекистон меъморлар уюшмаси кенгашининг президенти Феруз Ашрафий. — [illegible]

Гулнора ҲАСАНОВА.

• • •

● «Тошкент оқшоми» махсус мухбири Самарқандда ўтказиладиган меъморлар анжумани ва танлов ғолибларига мукофотлар топшириш маросимида қатнашиш учун кўҳна ва навқирон шаҳарга жўнаб кетди. Унинг ана шу ердан ёзиб келган репортажи «Оқшом» газетасида эълон қилинади.

ИШЛАГАН ТИШЛАЙДИГАН ПАЙТ

«ОРЗУ» чарм-атторлик ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари сифатли ва бежирим маҳсулотлари билан фақат юртимизда эмас, балки аста-лик билан хориждаги бозорларда ҳам ўз ўрнини топиш мумкинлигини ҳис қилишаяпти. Чунончи яқинда бирлашма ўз маҳсулотлари билан Саудия Арабистонидаги кўргазмада қатнашиш ниятида.

— Корхонамизда 2,5 мингдан ортиқ ишчи ишлайди, — дейди бирлашма касаба уюшмаси раиси Абдурашид Абдуқодиров. — Корхонамиз нимага эришаётган бўлса, бу шу ерда ишлайдиган ишчиларнинг ғайрати туфайлидир. Шунинг учун маъмурият авваламбор ишчиларнинг ижтимоий аҳволини яхшилаш учун керакли тадбирларни амалга оширади. Бизда ўртача иш ҳақи 2600 сўмни ташкил этади. Иш ҳақи ишбай. Ишлаган тишлайди, деган нақл бизда ўз ифодасини топган. Бундан ташқари ишчиларга озми-кўпми ёрдам тариқасида тушликнинг 50 фоизи корхона ҳисобидан тўланади. Яна ҳар бир ишчига йўлкира ўрнида 100 сўмлик ойлик патталар тарқатилади. Шу икки нарса учун корхона ҳисобидан ҳар ойда 450-500 минг сўм маблағ ажратилади. Ишчиларни уй-жой билан таъминлаш масаласида ҳам муҳим чоралар кўрилган. Бу йил ўттиз оила уй-жой билан таъминланди. Ўйлайманки, бирлашмамиз бозор иқтисодиёти тўла шаклланган даврда ҳам ўз кунини кўришга қурби етади.

Саид АЗИЗ.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ВЕНАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов 18 сентябрь куни эрта тонгда Тошкентдан Австрия Республикасининг пойтахти — Вена шаҳрига жўнаб кетди. Амалий ташриф уч кун давом этади.

Европанинг марказида жойлашган ва Европа давлатлари ҳамжамиятида муҳим ўрин тутган бу мамлакатда мустақил Ўзбекистоннинг раҳбарини катта ишлар кутмоқда. Ташриф режасига жуда кўп тадбирлар киритилган.

Ислом Каримовнинг Австрия федерал канцлери Ф. Враницкий ҳамда Австрия Республикасининг федерал президенти Т. Клестиль билан учрашув ва суҳбатларида Марказий Европадаги, Ўрта Шарқдаги, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигидаги, Австрия ва Ўзбекистондаги аҳвол тўғрисида фикрлашиб олиш кўзда тутилган. И. Каримов ва Ф. Враницкий биргаликда журналистлар билан учрашадилар.

Ташриф чоғида Австрия Республикаси парламентига бориш, миллат мажлисининг раиси Х. Фишею ва парламентнинг бошқа раҳбарлари билан суҳбат ўтказиш назарда тутилган. Австрия федерал идораси биносида Австрия билан Ўзбекистон ўртасидаги ҳамкорлик масалалари юзасидан Австрия Республикасининг бир қанча вазирликлари раҳбарлари билан кенгайтирилган таркибда музокаралар бўлиб ўтади. Шу ернинг ўзида икки томонлама Ўзбекистон—Австрия ҳужжатлари имзоланади.

ТОШКЕНТЛИК ҲАЙДОВЧИЛАР ЁРДАМИДА

БУГУНГИ кунда Жиззах вилоятида дон маҳсулотларини йиғиб олиш кенг миқёсда давом этмоқда. Қўшни вилоят ғаллакорлари томонидан амалга оширилаётган ушбу улуғ ишларда пойтахтимиздаги «Тошшаҳарюктранс» акционерлик жамияти ҳайдовчиларининг ҳам хизматлари оз эмас. Бугунги кунда Ғаллаорол районининг 4 та давлат хўжалигида юздан зиёд юк ва ағдарма машиналар ғалла ўрим-йиғимида қатнашмоқдалар. Ҳосил йиғими бошлангандан буён 40 минг тонна атрофидаги дон комбайнлардан хирмонларга ташиб келтирилди. 15 минг тонна қимматбаҳо маҳсулот эса ғалла қабул қилиш пунктларига етказиб берилди.

Шунингдек, вилоятнинг Фориш райони далаларидаги ғалла ҳосилини йиғиб олишда «Тошвилоятюктранс» концерни ҳайдовчилари ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишаяпти.

Ҳосил учун кураш давом этмоқда. Шу кунларда «Тошшаҳарюктранс» бирлашмасига қарашли 75 та юк машинасидан иборат колонна қўшни Қозоғистон Республикасининг Кўкчетов вилоятига ғалла ҳосили йиғиб олишда ёрдам бериш учун жўнаб кетди. Тошкентлик ҳайдовчилар бу ерда вилоятнинг Красноармейск районига қарашли давлат хўжаликларида Самарқанд ва Фарғона вилоятлари транспорт ташкилотларидан келган ҳамкасблари билан биргаликда меҳнат қиладилар. Ўзбекистонлик шофёрлар бу ерда Ўзбекистон ва Қозоғистон ҳукуматлари томонидан тузилган шартномага мувофиқ ҳосил йиғимининг охиригача иштирок этадилар.

Михаил АВЕРИН.

БУГУНГИ СОНДА:

1-саҳифада

● Қадимий ва навқирон Самарқанд жаҳон меъморларига қучоқ очди.

2-саҳифада

● Тўй базмига келган кишилар ҳали бундай, бир умрга татигулик висол оқшоми кечасини кўрмаган эдилар...

3-саҳифада

● Улар тўртта эди. Учинчи бўлиб Алишер Мирзаев Ўзбекистон халқ рассоми деган фахрий унвонга сазовор бўлди.

4-саҳифада

● 21 сентябрдан 27 сентябргача бўлган пайтда «Ойнаи жаҳон» орқали намойиш этиладиган кўрсатувлардан воқиф бўласиз.

Обуна—93

«ОҚШОМ» ТУРИБ ҚОЛМАЯПТИ

ҲА, ШАҲАРДАГИ ГАЗЕТА ДУКОНЛАРИДА УТКАЗИЛГАН ТЕКШИРУВДА АНА ШУ НАРСА АЁН БУЛДИ.

ТЎҒРИ, айрим ҳолларда Тошкентнинг «Оқшом» газеталари айрим сонлари ўтмай қолган ҳоллар ҳам бўлди. Лекин бундай ҳоллар онда-сонда кўзга ташланади. Шу ўринда «Тошкент» меҳмонхонаси ичидаги 106-дўкон сотувчиси Л. А. Кузинанинг гапларига қулоқ солиш керак. У асосан шу меҳмонхонада яшайдиганларгагина хизмат кўрсатади. Шу боисдан газета у хоҳлагандек тез кетмайди. Лекин унинг ташқарисидаги 113-дўконга «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталаридан 20 нусхадан келтирилади. Бу газеталарни бир зумда муштарийлар сотиб олишади.

— Тошкентнинг «Оқшом» газеталарини муштарийлар жуда ҳам севишади, — дейди сотувчи С. Акбаров. — Маҳаллий газеталардан «Оқшом» бошқа газеталарга қараганда анча кўп келтирилса-да, уни оқшом пайтининг ўзи бўлмаса ҳам эрталаб албатта солиб олган бўлишади.

5, 6, 8-дўконларга 30 нусхадан «Вечерний Ташкент» ва 10 нусхадан «Тошкент оқшоми» келтирилади.

— Ана шунча миқдордаги газеталарни ҳеч қийинчиликсиз сотиш мумкин, — дейди сотувчи К. Шабанов. — Лекин мен бундан кўпроқ нусхада бўлса бу газеталарни сота олмайман, деган хавотирдаман. Чунки газетанинг битта сонининг 2 сўм бўлиши ҳаммага ҳам хуш келавермайди, гарчи бугунги нарх-наво билан ўлчаганда 2 сўм нима деган гап ахир! Лекин «Оқшом» газеталарининг муштарийлари орасида нафақа ёшидаги кишилар, кам таъминланган оилалар ҳам борлигини унутмаслик керак.

— «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарини айниқса душанба ва жума кунлари талашиб-тортишиб олишади, — дейди сотувчи А. Кондратенко. — Душанба куни газетанинг тез сотилишининг боиси шуки, шу куни бошқа маҳаллий газеталар чиқмайди. Жума кунида бўлса «Оқшом» газеталари биринчилардан бўлиб, ойнаи жаҳон дастурини эълон қилади. Менинг ўзим шу газеталарни олишга муштарийларни кўпроқ даъват этаман. Чунки ўзим ҳам «Оқшом» газетасини севиб ўқийманда. Чунки унинг саҳифаларидан қизиқарли мавзудаги мақолаларни, кўпчиликни қизиқтираётган ва ҳаяжонлантираётган хабарлар ва фармонларни ўқиш мумкин. Газеталарнинг ана шундай сонларини сотиб олишларини доим «Оқшом» муштарийларига таклиф этаман.

— Менинг «Оқшом» газеталари сотилишидан кўнглим жуда тўқ, — дейди сотувчи А. Аҳроров. — Уни ҳар доим талашиб-тортишиб сотиб олишади. Бошқа маҳаллий газеталар ҳам сотилаяпти. Лекин бир нарсани мен айтиб ўтай: ҳозирги пайтда дўкон олдида газетага навбат кутиб турганларни жуда кам ҳолларда кўриш мумкин. Кишилар асосан битта, баъзи ҳолларда иккита маҳаллий газетани олишади. Улар яна олишлари мумкин эди, лекин буни ҳамёнлари кўтармайди чоғи. Шу боисдан ҳам улар ўзларига ёқадиган газетанигина сотиб олишни афзал деб биладилар. «Оқшом» эса улар харид қилиб оладиган газеталар сирасига кириши қувонарли ҳол, албатта.

Ёқут ҚОДИРОВА.

«Тошкент оқшоми»га обуна давом этмоқда

Яна бир бор эслатиб ўтамиз:

⊙ Бир йиллик обуна нархи — 510 сўм.

⊙ Олти ойга — 255 сўм.

⊙ Уч ойга — 127 сўм 50 тийин.

⊙ Бир ойга — 42 сўм 50 тийин.

«Тошкент оқшоми» Ўзбекистонда атиги уч-тўрт нашрлар қаторида ҳафтасига беш мартадан чиқадиган газета эканлигини унутманг!

Ф СП—1

Алоқа вазирлиги «Матбуот уюшмаси»

"ТОШКЕНТ ОҚШОМИ" 64690
(нашр номи) (нашр кўрсаткичи)

газетасига ОБУНА

обуна сони

1993 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Қаерга
(почта кўрсаткичи) (манзил)

Кимга
(насаби; исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

ГАЗЕТАНИ ЕТКАЗИШ ВАРАҚЧАСИ

п.в. | жойи | 64690
(нашр кўрсаткичи)

"ТОШКЕНТ ОҚШОМИ"
(нашр номи)

обуна	баҳоси	сўм	обуна сони
янги манзилга юбориш	баҳоси	сўм	

1993 йил учун (ойлар бўйича)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Қаерга
(почта кўрсаткичи) (манзил)

Кимга
(насаби; исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Бугундан бошлаб Ўзбекистон Республикасининг «Муқобил хизмат тўғрисида»ги қонуни амалга кирди. Унга мувофиқ эндиликда Ўзбекистон Республикасининг 18 ёшдан 27 ёшгача бўлган, ҳарбий ҳисобда турадиган, муддатли ҳарбий хизматга чақирилиши лозим бўлган фуқаролари ҳарбий хизмат ўрнига муқобил хизмат ўташлари мумкин бўлади. Муқобил хизмат муддати 24 ой, олий маълумотли фуқаролар учун эса 18 ой қилиб белгиланган.

⊙ Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазирлигида кеча вақф ишлари бўйича вазир доктор Муҳаммад Али Маҳбуб бошчилигидаги Миср Араб Республикаси делегацияси қабул қилинди.

⊙ Навоий вилояти ҳокимлиги Зарафшон дарёсини қўриқхонага айлантириш тўғрисида қарор қабул қилди. Эндиликда бу қадимий дарёнинг қирғоқ ва ўзанлари махсус муҳофазага олинадиган бўлди.

⊙ Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан Карим Одилов Ўзбекистон Республикаси божхона давлат комитетининг Тошкент шаҳар бошқармаси бошлиғи этиб тайинланди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

⊙ Россия Президенти Борис Ельцин Фармони билан бугундан эътиборан нефть, нефть маҳсулотлари ва газ конденсатининг нархи ўртача икки бараварга оширилди.

⊙ Тожикистон ҳукумати бошлиғи вазифасини бажарувчи Жамшид Каримовнинг кеча РАТА-ТАСС мухбирига маълум қилишича, Тожикистон жанубида бир-бирига қарши турган кучлар ўртасида мулоқот ўрнатишга бўлган уриниш муваффақиятсизликка учради. Жамшид Каримовнинг айтишича, бунга кўлобликларнинг можарони «байналмилаллаштиришга» уринишлари ва Мустақил Давлат Ҳамдўстлиги мамлакатлари раҳбарларига мурожаат қилганликлари сабаб бўлди.

⊙ Россия мудофаа вазирлигининг берган баёнотига кўра, бу вазирлик 27 августда Батуми ва Сочида дам олаётган қочоқларни олиб кетаётган кемани вертолёт Грузия томони буйруғи билан ўққа тутганлиги тўғрисида далолатга эгадир. Ана шу хунрезлик оқибатида бир киши ҳалок бўлган ва 11 киши яраланган.

ХОРИЖДА

⊙ Япониянинг Киото шаҳрида бўлиб ўтган Халқаро геология иттифоқи XXIX халқаро конгрессининг IX сессиясида Ўзбекистон Республикаси ана шу иттифоққа аъзо бўлди. Ҳозирги пайтда ана шу нуфузли халқаро ташкилотга жаҳоннинг 95 мамлакати уюшган.

⊙ Жаҳон банки келгуси йилда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига 2-2,5 миллиард доллар миқдорида ёрдам кўрсата олиши мумкин, холос. Ҳолбуки, яқиндагина Жаҳон банки Ҳамдўстликка йилига 5 миллиард доллар қарз ажратишга тайёрлигини билдирган эди.

⊙ Гаванада Кубадан Россия ҳарбий бригадасини 1993 йил ўртасидан бошлаб босқичма-босқич олиб чиқиш тўғрисида бу икки давлат ўртасида бир битимга келинди.

⊙ Британия пул бирлиги — фунт-стерлингнинг қадри кескин тушиб кетмоқда. Бу сўнгги ўн йил давомида ушбу мамлакатда кузатилмаган молиявий инқироздан далолат бериб турибди. Шу муносабат билан мамлакат аҳолиси молия вазирининг, ҳатто Бош вазир Мейжорнинг истеъфога чиқишини талаб қила бошладилар.

⊙ Югославияда Роберт Фишер билан Борис Спасский ўртасидаги ўнинчи ўйин эртага кўчирилди. Собиқ совет фуқароси, ҳозир Франция байроғи остида ўйнаётган Борис Спасский АҚШ гроссмейстеридан кетма-кет учта мағлубиятга учрагач, врачларнинг ижозати билан танаффус олди. Агар эртага Роберт Фишер яна ғалаба қозонса, учрашув Адриатика денгизи соҳилидан Югославия пойтахти — Белградга кўчади. Низомга кўра бу ердаги учрашув шахматчилардан бири беш марта ғалаба қозонгунча давом этиши керак. Ҳозир эса Роберт Фишер 4:2 ҳисобида олдинда боряпти.

⊙ Америкада чиқадиган «Форчун» журнали жаҳондаги энг бой кишилар рўйхатини эълон қилди. Ҳозир шахсий бойлиги 37 миллиард долларни ташкил этадиган Бруней давлатининг султони Болкиаҳ жаҳоннинг энг бой кишиси экан. Иккинчи ўринни эса сармояси 21 миллиард доллардан ошган америкалик Уолтонлар оиласи эгаллаб турибди. Турли мамлакатларда 78 та осмонўпар биноларга эга бўлган япониялик собиқ иқтисодиёт профессори Такитиро Мори бу рўйхатга учинчи бўлиб зикр этилган. Унинг сармояси бир йилнинг ўзида 4 миллиард долларга кўпайган. Беларусь ишбилармонлар уюшмаси президенти Владимир Корягиннинг айтишича эса, ҳозир бу республикада ҳам шахсий бойлиги 1 миллиард сўмдан кўп бўлган икки фуқаро яшар экан. Афсуски, бу миллиард доллар эмас...

ОЛАМДА емирилиш мунча кўп! Табиат бунчалар қизғанчиқ бўлмаса! Йўқса инсон ўзи яратган олам хирожига тенг биноларни ер юзидан супуриб ташлармиди? Йўлларни йиллар ғубори кўмармиди? Авлодлар, аждодлар изини бунчалар зор-интизорлик билан изламасмиди?

Туркманистонда Қизил Арват шаҳридан шимоли ғарбда Паров номли қўналға бор. У қадим Ферова шаҳрининг отдоши бўлиб, кўҳна шаҳар қолдиқлари ўша ерда паноҳ топган. Кўҳна Ферованинг умумий майдони 35 гектарни ташкил этган. Тўрт қатор баланд девор билан ўралган Ферованинг уч дарвозаси бор бўлган.

Х асрда яшаб ижод этган тарихчи Истахрий ёзади: «Ферова чўлнинг поёнидаги чегара шаҳардир, у ерда масжид бор. Шаҳарда чегарачилар яшайди. Уларнинг сони оз бўлса ҳам, бошдан-оёқ қуролланган. Шаҳарнинг аҳолиси минг кишига етар-етмас». Айтишларича. Ферова Тоҳирийлар сулоласидан бўлган Абдуллоҳ ибн Тоҳир томонидан қўрғон тариқасида қурилган экан.

Шаҳарчанинг жанубий қисми улуғвор. Копетдоғнинг тик қояларига туташиб кетган. Унинг ҳудудида энг кўҳна қориз — қудуқ жойлашган. Кориздан бутун шаҳарча сув ичган.

Археологларнинг қазишмаларида топилган кулолчилик буюмларига қараб Ферова-Парав, IX-XIV асрларда гуллабяшнаган дейиш мумкин. Шаҳарнинг қадим ҳудудида Паравбиби масжид-мақбарасининг қолдиқлари бор. У шу ҳолда ҳам аждодларнинг буюк идроки ақлу заковатидан нишона бериб турибди.

** Мовароуннаҳрнинг қадимги шаҳарлари*

НИШОНАНГИЗ КЎЗГА ТЎТИЁ

Худди шундай қисмат яна бир IX-XIV асрларда машҳур бўлган Шаҳрисломнинг ҳам пешонасида бор экан. Баҳардиндан 20-22 километр узоқликда жойлашган бу шаҳар қадим ўғуз қабиласининг қалъаси Тақясир билан бирга яксон бўлиб кетган. Яхшиямки дунёда археология деган фану, археолог деган касбу кор бор экан. Унинг зиқ-зиқ меҳнати туфайли бошқа шаҳарларда бўлгани каби Шаҳрисломнинг ҳам бутун-бутун турар жойлари, кулолларнинг ўчоғи, устахонаси, шаҳар деворлари, темир-терсак сақланадиган катта омбор очилди, тозаланди.

Ўша пайтлардаёқ Шаҳрислом усталари қурилишда анча илгарилаб кетгани аниқланди. Улар иморатнинг пойдеворига, хусусан бу катта қалъалардан топилди — йўғон-йўғон тахталар, ёғочларни қўйишган. Чамаси бу ер қимирлаган пайтда, силкиниш чоғида иморатга юмшоқлик, енгиллик берган. Шунингдек ёғоч, тахталар деворни шўрдан сақлашда ҳам қўл келган. Нима бўлганда ҳам бу далиллар қадим ота-боболаримизнинг табиат ўжарликларига қарши курашда тинимсиз чора излаганликларининг нишонасидир.

Айниқса Шаҳрисломни сув билан таъминлашдаги қўлланилган тадбирлар ниҳоятда ажойиб экан. Аҳоли ўз қўли билан пишиқ ғиштдан ақл лол қоладиган даражада 70-72 километр масофага сув олиб борган, яъни водопровод қурган. У тахминан XI-XII асрларда тикланган. Ваҳоланки водопровод Оврупо мамлакатларида бир неча юз йилдан кейин бунёд бўлган.

Шаҳрислом қўли гул ҳунармандлар юрти бўлган. Бунинг устига у карвон йўлида ҳам бўлгани, бу шаҳардаги иқтисод, маданиятнинг гуркираб ўсишида асосий омил бўлган.

Яна номи бору ўзи йўқ шаҳарлардан бири Нисодир. Бизнинг эрамизгача бўлган III асрда қурилган бу шаҳар Парфия давлатининг пойтахти бўлган. Бу ерда сарой ва ибодатхоналар, Парфия шоҳларининг хазинаси, омборлари бўлган. Қазилмалар чоғида 2700 текст, лой идишлардан қолган қолдиқларга қора бўёқ билан ёзилган битиклар топилган. Нисодаги бу ёзувлар эрамизгача бўлган II асрга тааллуқли деб эътироф этилди. Топилган барча битиклар парфияликларнинг архивига тегишлидир.

Кейинги йилларда ҳам кўҳна Нисони қазиш ишлари яхши натижалар берди. Ибодатхоналар, уларнинг ичидан эса баландлиги 2,5 метр келадиган лойдан ишланган ҳайкаллар топилди. Фил суягидан ишланган идишларга эса ғаройиб суратлар ишлангани, шаҳарда ҳунармандчилик ривож топганидан далолатдир. Деворий суратлар, темир қалпоқ кийган жангчининг боши, шаҳар тарихини аниқлашда муҳим роль ўйнаши табиийдир.

Нисо ҳозир тарихий-маданий қўриқхона деб эълон қилинган. У ЮНЕСКО томонидан муҳофаза қилинадиган тарихий ёдгорликлар рўйхатига киритилган.

Йиллар бунча бешафқат! Шундай деймизу, лекин табиат инсон қўли билан тикланган бутун-бутун шаҳарларни ер бағрига киритиб юбориб тўғри қилибди деган ўйга ҳам борамиз. Йўқса, тайёрга айёр бўлиб, биронта бино қурмай ўтармидик?! Ҳар нима қилганда борини асраш, унинг бирон дона ғиштини ҳам йўқотмаслик, фарзандлик бурчимиз эканлигини кўп ҳолларда унутиб қўяяпмиз. Бу эса табиатнинг қаҳру ғазабини жунбушга келтирмай иложи йўқ...

Тоҳир МАҲКАМОВ тайёрлаган.

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР!
ОБУНА ВАРАҚАСИНИ БЕХАТО ТЎЛҒАЗИШГА ҲАРАКАТ ҚИЛИНГ!

Агар обуна «Матбуот уюшмаси» агентлигида расмийлаштирилган бўлса, касса аппаратининг муҳри, алоқа бўлимларида расмийлаштирилганда эса тақвим штемпели, албатта, бўлиши керак.

Бу ҳолда обуначиларга абонемент билан бирга пул қабул қилинганлиги ҳақида квитанция берилади.

АЗИЗ ОБУНАЧИ ЎРТОҚЛАР!

Газета ва журналларга обуна варақчасини енгил ручкаларда хатосиз, сўзларни қисқартирмасдан ва тушунарли қилиб тўлғазинг.

Обуначи ўз турар жой манзилгоҳи, насаби, исми ва отасининг исмини аниқ ёзиши талаб этилади.

Обуна варақчасидаги «ПВ-Жойи» деган ёзувли катакларни алоқа бўлимлари ва «Матбуот уюшмаси» агентликлари ходимлари тўлғазади.

** Анъаналар—халқ мулки*

УМРГА ТАТИГУЛИК БАЗМ

БОРГАН сари ҳаётимизга янги ажойиб анъаналар кириб келяпти. Энг муҳими бу анъаналарни халқимиз яхши кутиб оляпти. Куни кеча Тошкент районида бўлиб ўтган, ҳали бунақаси кўрилмаган тўй ҳам яхши анъаналарнинг бири десак бўлади.

Шу куни никоҳ оқшомига бир эмас, икки эмас, йигирма нафар келин-куёв ташриф буюрди. Район ҳокимлиги майдонида тузалган улкан дастурхон атрофига тўпланган меҳмонлар уларни чин дилдан олқишлаб узоқ умр тиладилар.

— Ушбу келин-куёвлардан тўйга ҳеч қандай чиқим бўлгани йўқ, — ҳикоя қиладди район ҳокими Рустам Акбаров. — Район ҳудудида жойлашган кичик ва қўшма корхоналар, кооперативлар, жамоа хўжаликлари тўй харажатларини ўз зиммаларига олдилар. Бу, айниқса, бозор иқтисодиёти кўпгина хонадонларга қийинчилик туғдираётган ушбу паллада мақтовга сазовор ҳотамтойликдир. Мақсадимиз — ёшлар бахтиёр яшашсин, ушбу бахтиёр оқшомни унутмасинлар, меҳр-мурувватли бўлиб улғайсинлар.

Шу куни ҳар бир ёш оила биттадан гилам, ётоқхона учун мебеллар, келинчаклар эса ҳатто қўл соатлари билан ҳам мукофотландилар.

Шерқўзи Ғозиев, Муҳриддин Холиқов, Обид Асомов каби хонанда ва сўз усталарининг чиқишлари тўй оқшомини яна ҳам мунаввар қилди.

Тоҳир САЪДИЕВ.

СУРАТЛАРДА: келин-куёвларнинг бахтли дамларидан лавҳалар.
Леонид Гусейнов ва Нўъмон Муҳаммаджонов суратлари.

** Бу—қизиқ*

АЁЛЛАРНИ АСРАНГ

ТУРЛИ хил раҳбарлик лавозимларида ишловчи аёлларнинг тақдири қандай? Буни Милландаги «Баккони» университети профессори Северино Салвемини ўрганиб чиқди. Италиядаги раҳбарлик лавозимида ишловчи аёллар ҳафтада 48 соат ўз жойларида ишлашади ва 12 соат вақтларини уй ишларини бажаришга сарфлашади. Шундай бўлсада, хотин-қизлар ғайратли, хушчақчақ, дилбар бўлиб қолаверишади. Аёллар ишда юқори лавозимларга эркакларга қараганда икки йил аввал эришадилар.

НАТИЖАСИ БИР

СТАТИСТИКАНИНГ тасдиқлашича, эркаклар аёлларга нисбатан ўн йил кам умр кўришар экан. Чет эллик тиббиёт ходимлари бунинг асосий сабабини эркаклар ўзларининг касал эканликларини билмасликларида деб ҳисоблашмоқда. Улар соғлиқлари ёмонлашса шубҳага тушиб, ўзларини ўзлари даволамоқчи бўладилар ёки ваҳимага тушадилар. Ҳар икки ҳол ҳам ёмон оқибатларга олиб келади.

Абдуқаҳҳор ШУКУРОВ.

** Ижобий луқма*

ЯХШИЯМ ТЎЙГА ЧИҚҚАНИМ

ҚЎШНИМИЗ қизларини узатдилар. Кўп қаватли уйларда тўй қилишнинг ўзи бўлмайди. Айниқса, иссиқ кунларда. Унинг устига ҳозирги иқтисодий танглик ҳар кимнинг ҳам ҳамёнини ўйлаб сарф-харажат қилишга мажбур қиляпти. Ўз-ўзидан тўйларни «ихчамлаштириш»га тўғри келяпти.

Насиба опа тўйга айтганларида «Шанба тўй, якшанба никоҳ», дегандилар. Бир ердаги одам, қўшничилик ҳурмати шанба куни эртароқдан «Ҳорманглар, қарашиб юборайми» дея эшикдан бош суқдим. «Тўй бўладию, иш бўлмайдими», дея кулишди мендан аввалроқ чиққан қўшнилар. Ҳеч кимнинг қўли-қўлига тегмайди. Қўллар ҳам тинмайди, оғизлар ҳам чарчамайди. Иккита аёл бир ерда бўлгач, бир кийимлик атласнинг нархию, куёвга қилинган саруполарнинг таърифу тавсифи оғизга тушади. Ҳозирги кунда тўй бошлаганларга худо тўзим берсин. На илож ҳар банда фарзанд кўраркан, у то вояга етгунча яхши кунимга ярасин, тўйга буюрсин, дея «мол» йиғади. Илоё ҳамманинг нияти ўзига йўлдош бўлсин.

Кечки томон қўшнилар чақириб қолишди. Яна тўйхонага кирдик. Бир уй аёллар Насиба опанинг ишхонасидагилар экан. Ўзимизнинг қўшнилар алоҳида хонада ўтиришибди. Ичимизда кексароқ Муаззам опоқи «Ҳамманиям тўйга етказсин, қизим борган жойида туп қўйиб, палак ёзсин», дея бир чиройли фотиҳа қилдилар. Меҳмонларга ёзилган дастурхон бугун тушга айланган кечаги арзончилик кунларидаги тўкин-сочинликни эслатади. Унинг устига қуюқ-суюқ овқатларнинг кетма-кет тортилишини айтмайсизми...» Мастава, норин (қазиси билан албатта), хасип, булғор димламаси... ва ниҳоят манти. Мабодо бу тўйга собиқ иттифоқнинг бирон мамлакатидан бирон кимса ташриф буюриб қолса борми шу кунларда гўштнинг нархи олтмиш сўму, ҳўл мевалар бозорда фалон пуллигига ишонмаслиги аниқ. Ҳа, ишқилиб жумлаи мўминнинг топган-тутгани, тишининг кавагида асрагани тўйга буюрсин-да.

Аёлларнинг гапи гапига улана қолади. (Буни айнан ёзмасам қўшниларимдан балога қолишим аниқ).

— Ҳой, кеча зиғир ёғ келган экан-а...

— Ҳм, кўрсангиз тумонат одам, дўконга яқинлашиб бўлмайди. Бирининг гўштини бири ейди.

— Ўша тумонатингизга менам чиқувдим, қизиқ иш қилдим, — чуғурлашаётган хотинлар чиройликкина келинчак қўшнимизга юзланишди. — Сал нарида нарвон бор экан, ўшанга чиқиб бир бақирдим, ўзимам ҳайронман, бунақа овозим борлигини билмас эканман. Қарабсизки, ҳамма бир қатор навбатга турди. Амаллаб олдик ёғниям.

— Ўзи шунақа пайтда порятка қиладиган бир одам бўлиши керак-да, оповси, — гапни илиб кетди бошқа қўшним, — ажаб қибсиз. Туриб-туриб хапа бўб кетаман-де, ҳеч бўлмаса, шу ёғ ўлгурнинг тегини мўл қиб қўйиса осмон узилиб ерга тушамиди?

— Опоқижон, бир эсланг, ўзи ҳар йили шунақа пайтларда ёғ сал тортилиб қоларди, — энди бошланадиган фисқу-фасоднинг олдини олгандек қўшнининг гапини бўлди бояги келинчак. — Заводининг ремонти ҳар доим ёзга тўғри келади-ку. Ўшанинг ҳисобига ёғ ҳозир танқисроқ бўлиб қолди.

— Ҳа-я, — бўйин эга қолди ўша қўшним, — энди ўзи сирасини этаман-де...

Боядан буён ёш келинчак билан кекса аяжоннинг суҳбатига қўшилолмай ўтирган бошқа қўшнилар энди жим туришолмади. Бири олиб, бири қўйишди...

— Гапиз тўғри айланай, локин манам шунақа сизга ўхшаб гапириб қўйиб, шу десайиз тунов куни болларим олдида изза бўлдим. — Қўлларидаги илиб қолган чойни бир хўплаб, яна гапларини давом эттирдилар: Гапимми эшити-иб ўтириб ҳалиги кичкинам ўқиботган газитини овозини чиқариб ўқиса денг. Бундоқ разм солсам бошқа жойлардаги нарх-навони ўқиботди. «Ана ойижон энг арзони ўзимизда, худо хоҳласа бунданам яхши бўлади», дейди зумраша. Шу боланики ақли бир нимага етганда нага ман калта ўйладим деб ўзимми-ўзим койидим.

— Ҳай манга қаранг эгачи, — тўрда ўтирган кексароқ қўшним қўшилди гапга. — Сиз билан ман уруш даврини кўрганмиз, тўғрими? Ўшандаям қимматчилик бўлган, сабаби йўқчилик эди. Энди ўзиз бир солиштириб кўринг, ҳозир худога шукр. Ҳамма нарса бор. Фақат таги камроқ-да, чоғи... Ўшанийчун юртбошимиз ҳаммаси бўлади, лекин тинчлик бўлсин девотти-де.

— Опоқижон, — боядан бери жим ўтирган чиройли келинчак энди ўзини ушлаб туролмади. — Қанийди ҳамммаям Сиздек мулоҳаза қилса. Кап-катта аёллар шунақа йиғинларда ёшларга панднасиҳат қилиш, сабр-қаноат тилаш ўрнига гап ковлашади. Шунақа пайтда ҳеч тинч туролмайман, денг. Ахир ҳаммаси ўзимизга боғлиқда, опоқижон. Ҳали фабрикамдаям ўртоқларимга гапириб ўтираман. Ерга уруғ қадасак ўшанинг ниш уриб, бўй кўрсатиши учун парвариш қиламиз. Мева беришига қараб, кейин уни баҳолаймиз. Шунақа бўлгач, қани кўрайлик, бу бозор иқтисоди, мустақиллик деганининг мазасини. Бунинг учун ёшу қарига озгина сабр-тоқат ато этса худойим, ажаб эмас бу сафар янглишмасак...

Ёш бўлсаям, кўпнинг ичида юргани, гапга чечанлиги билиниб қолди «чиройли келинчакнинг». Уйга бир зумгина сукунат чўкди. Уни Муаззам опоқи буздилар:

— Барака топинг, хўп топиб айтдингиз, болам. Худойи Таоло ҳам «Берганимга сабр-қаноат, шукр қилганга насибасини ўзим етказаман» деган эканлар. Ношукр, ноумид бўлмайлик.

— Эй холажон, бу гапларингизни магнитофонга ёзиб олиш керак эди-да, — дея кулди шайтони зўрроқ бир қўшним.

Хонада кулги кўтарилди. Бу гапларни эшитиб, тинч туролмадим. Қўшниларимнинг эзгу тилакларини «Оқшом» муштарийларига етказишга шошилдим. Бироқ, қандай қилиб? Топдим. Ҳаммасини эринмай қоғозга туширдим. Яхшиям тўйга чиққаним. Бўлмаса аёлларнинг гапларидан бебаҳра қолар эканман...

Умида ФАЙЗИЕВА.

** Ҳар соҳадан бир шингил*

УМАР ҲАЙЁМ ТАҚВИМИ

УМАР Ҳайём ишлаб чиққан ва унинг дўсти Низомул Мулк (Султон Маликшоҳ) шарафига «Маликий» деб аталган тақвим бўйича 33 йилда 8 та кабиса йили келади. Йил узунлиги 365 кун 5 соат 49 дақиқа, 5,5 секундга тўғри келган. Ҳозирги амалдаги йил ҳисобидан бу тақвимдаги хатолик йилига фақат 19,5 секундни ташкил этади. 1079 йил 16 мартдан Эронда қабул этилган Умар Ҳайём тақвими тарихдаги барча тақвимлар орасида энг аниғидир. Афғонистон ва Эрон ҳудудида амал қилинадиган тақвимлар машҳур олимнинг ихтиросига асосланган бўлиб, ҳар йили янги йил баҳорги тенгкунлик — Наврўз билан бошланади.

ФОЙДАЛИ ЗАНГ

МАНА кўп минг йиллардан буён занг темирнинг ашаддий душмани ҳисоблаб келинади. Бу офатни эзгуликка айлантириш мумкин эмасмикан? Шу масала билан Ҳиндистон электротехника илмий-текшириш институти олимлари қизиқиб қолишди. Улар шундай бир ажойиб технология яратишдики, унинг натижасида занг... ҳимоя қаватига айлантирилади. Бунинг учун қалин занг қатлами билан қопланган пўлат буюмга махсус тайёрланган аралашма суртилади. Шунда оксидлар қатлами қора рангдаги мустаҳкам «совут»га айланади. Кейин эса бу ҳимоя қатламига бўёқ берилади, у металл юзага нисбатан бўёқни яхши олади. Энди буюмга коррозия қўрқинчли эмас.

Самад ШОДМОНОВ тайёрлади.

ҚАДИМ замонда бир подшоҳ шундай бир дардга учрабдики, уни кўп табиблар тузата олмабди. Сарой амалдорлари подшоҳга айтибдиларки: «Сизни машҳур табибларнинг барчаси кўрди. Шу кунларда шаҳримизга мусофир табиб келганмиш, уни таклиф қилмоқчимиз».

— Яхши, мен розиман, — дебди подшоҳ.

Табиб подшоҳ ҳузурига келтирилибди. У подшоҳни синчиклаб кўриб, суҳбатлашибди.

— Подшоҳим, сизнинг касалингиз асосан кўзингизда.

— Йўғ-е, кўзим жуда яхши кўради, унга шикоятим йўқ. Билсангиз, менинг дардим ичимда, дилим ҳамиша ғоронғу, ҳеч нарса ёқмайди, жаҳлим ошади ва яхши ухлаолмайман.

— Ҳамма гапингиз тўғри, лекин дардингизни даволашни кўздан бошлаш лозим. Тузалишингизга ишончим комил. Бунинг учун сўзларимнинг ҳаммасига риоя қилишингизни сўрайман.

— Хўп, розиман, — дебди подшоҳ.

Табибнинг сўзига биноан подшоҳ ўзининг бир гуруҳ яқин кишилари билан сафарга чиқиб, шаҳардан анча узоқ водийга тунда етиб келибди. Бу ерда подшоҳ шу даражада қаттиқ ухлабдики, уни иккинчи куни эрта тонгда зўрға уйғотишибди. У ўрнидан туриб атрофга қараса, тонг бағрида азим дарёнинг суви қуёш нурида жило бериб оқаяпти, атроф кўм-кўк майсалар, кўзни қамаштирадиган турли рангдаги гўзал гуллар, сарвиқомат дарахтлар билан қопланган, булбуллар сайрашаяпти. Подшоҳ тушимми ёки ўнгимми деб тура солиб болага ўхшаб у ёқдан-бу ёққа чопибди. Юрагида шодлик туйғулари уйғона бошлабди. Бир ҳафта деганда подшоҳ анча соғайиб, кула бошлабди. Подшоҳ табибдан сўрабди:

— Дори-дармонсиз қандай қилиб тузалдим, бу ерда қандай сир бор?

Табиб жавоб қилибди:

— Сизни кўришдан олдин бир неча кун ҳаётингизни ўргандим. Маълум бўлдики, сиз узоқ вақт мобайнида ҳарбий юришлар тепасида тургансиз. Ҳамиша хавотирлик ва эҳтиётликда бўлиб, кўпинча саройдан чиқмай яшагансиз. Бу шароит дилингизни хиралаштириб жиғибийрон ва чирсиллаш туйғуларини қўзғатган. Бундай сурункасига давом этаверган бир хилдаги турмуш тарзингизни кўраверган кўзингиз толиқиб аъзойи баданингизни роҳатлантиришга ва қувонтиришга ожизлик қилган. Табиблар бундай кўзларни гарчанд кўрсалар-да, лекин дардли деб ҳисоблайдилар. Шунинг учун ҳам мен касалингиз кўзингизда деб айтган эдим. Бу касални тузатишда саёҳатга чиқиш фойдалидир. Шу боисдан сизнинг бу ерга келишингизни таклиф этдим. Табиат манзараларига, хусусан, азим дараларга, тоғ чўққиларига, бепоён водийдаги гулларга ва кўм-кўк майсаларга, чинорларга ва ўрмонларга майинлик билан қараб туриш кўзни озиқлантиради ва қувонтиради. Бу дилни равшанлаштиришни ва шодлантиришни таъминлайди. Киши ўзида ишонч ва умидни ҳис этади. Шу боисдан одамлар уларга қадимдан сиғинишган ва қурбонликлар қилишган.

** Ибратли ҳикоятлар*

ТАБИБНИНГ ЎГИТИ

Эшитиш аъзоси — қулоқ ҳам бир хилликдан чарчайди... Айниқса ёқимсиз шовқин-сурон ва ҳақоратли, дағал сўзлар сурункасига эшитилаверса кайфият бузилади. Бу аҳволга тушмаслик чоралари шундан иборатки, онда-сонда бўлган тўй-ҳашамлардагина эмас, балки тез-тез ёқимли қуй ва ашулаларни, булбул ва бошқа қушларнинг сайроғини, дарё ва сой сувларининг овозини, шамолда тераклар баргининг «шивирлаш»ларини тинглаш кишини завқлантиради. Хонадонларда бедана ва бошқа сайроқи қушларни сақлаш бежиз бўлмаган, албатта. Айниқса донишмандлар суҳбатини, аёллар тилидан учадиган жозибадор ва эркаловчи сўзларни эшитиш ўта фойдалидир. Одамлар «дилни дил суғоради» деб бекорга айтишмаган.

Борди-ю, киши ҳавони ўзгартириб турмаса ва ёқимли ҳидлардан етарли фойдаланмаса катта зарар кўради. Мусаффо ҳаво, гулларнинг, майсаларнинг, ноз-неъматларнинг (қовун, қандалик, шафтоли, беҳи, олма ва бошқа) ёқимли ҳидлари кўкрак-нафас фаолиятини ва яхши кайфиятни таъминлайди. Бедазор ва яйловларда дам олиш ва ухлашнинг нафи катта. Янги ёпилган нон ва мазали паловнинг ҳуш ҳидлари фойдадан ҳоли эмас, — дебди табиб ва яна анча овқату табиатдан сўзлабди.

Подшоҳ бутун баҳор ва ёз фасли водийда яшаб, табибнинг тавсияларига бажонидил амал қилиб, ўзини жуда ёш ҳис этибди.

— Энди, — дебди подшоҳ, — ўғлимнинг қилмишларидан юрагимда бир доғ қолди, холос. Наҳотки, менингдек подшоҳ зотидан ярамас ва оқпадар фарзанд туғилса?

— Ўғлингиз тахтни эгаллаш учун сизни ўлдирмоқчи бўлганлиги учун зиндонга ташлагансиз. Бу оғир мусибатнинг сабабчиси — ўзингиз бўласиз.

— Бундай дейишга қандай журъат этдингиз, қайси ота ўз ўғлини жирканч йўлга бошлайди?

— Масаланинг бошқа томонини назарда тутаётирман. Сир эмаски сабзавотдан, турли ўсимликлардан ва мевали дарахтлардан яхши ва мўл ҳосил олиш уруғларнинг сифатига боғлиқ. Тушундингизми? — дебди табиб. — Яхши фарзанд туғилмоғи учун эр-хотин ўртасида кўнгилсизликка, нафратга, қўрқувга ва жаҳолатга йўл қўймаслик керак. Акс ҳолда насл айнийди. Масалан, сизнинг ҳаётингизни мисолга олайлик. Сиз амакингизни ва унинг тарафдорларини ўлдириб, тахтни эгалладингиз. Бу қотиллик кайфияти хотинингиз билан қўшилиш дақиқасида фарзандингиз аъзои баданига сингиган.

— Бир саёҳат билан яхши фарзанд туғилганлигини гапираяпмиз. Менинг хонадонимдаги жаннатдек шароитда, шу жумладан қанча-қанча саёҳатларда хотиним сиз айтгандек тўкис фарзанд кўрмадику.

— Подшоҳим, бу ерда шуни эътиборга олиш керакки, саёҳат даврида муҳаббат авжига минади. Сизнинг оилангизда эса самимий муҳаббат ва меҳрибонлик асло бўлмаган.

— Нотўғри гапираяпсиз табиб, эр-хотин бир-биримизни севишиб турмуш қурганмиз, — дебди подшоҳ аччиқланиб.

— Тўғри, дастлаб шундай бўлган бўлиши мумкин, лекин кейин аҳвол ўзгарган. Ўзингиз ўйланг подшоҳим, сиз ҳарамдаги гўзал канизаклар билан маишат қилган ҳолда қандай қилиб хотинимни севаман дея оласиз? У сизни севмайди.

— Яхшиси, — дебди подшоҳ, — хотинимни ўзидан сўраб билармиз.

Уч кундан сўнг подшоҳнинг хотини водийга олиб келинибди. Бу аёл қадди-қомати келишган, бироқ юзида ғам-ғусса ва ташвиш белгилари кўзга ташланиб турарди. У эрига тикилиб: «Паноҳим, соғайиб ва ёшариб кетибсиз, бундан хурсандман» деб совуққина муомала қилибди.

— Айтингчи, мени севасизми ёки йўқми? — сўрабди подшоҳ.

Аёл бир зум хаёлга ботиб сукунат сақлабди.

— Саволимга тўғри жавоб беринг, ҳеч нарсадан чўчиманг.

— Ҳақиқатни айтсам, сиз тахтга чиққанингиздан сўнг менинг муҳаббатимни ҳарамдагилар олдида оёқ ости қилдингиз, муҳаббатим нафратга айланган.

Бироз фурсатдан сўнг табиб кирганда унга подшоҳ дебди:

— Гапларингизнинг ҳаммаси тасдиқланди, қойилман. Шу кунгача ҳаёт сирларини ва хотинимнинг нафратини билмаган эканман.

— Подшоҳим, сабр-қаноатли аёллар оз эмас. Улар оиланинг манфаатларини кўзлаб эркакларнинг ножўя ҳаракатларини билмасликка оладилар, дилларидаги норозиликларини сир тутадилар. Уларга содиқ бўлиш эркакларнинг бурчидир.

Подшоҳ табибнинг маслаҳатларига бажонидил амал қилиб, хотини билан ошиқ-маъшуқликда ҳаёт кечирибди. Саройдаги канизакларнинг ҳаммасига жавоб берибди. У ниҳоятда содиқ ва меҳрибон бўлганлиги орқасида хотинининг муҳаббати жўш урибди. Чиройига чирой қўшилибди. Натижада, подшоҳ оиласида ақлли ва қобилиятли ўғил-қизлар дунёга келибди.

Ҳамид ЗИЯЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор.

⊙ Улар тўрт киши эди: Баҳодир Жалолов, Жавлон Умарбеков, Шуҳрат Абдурашидов, Алишер Мирзаев, Шуҳрат ҳаётдан бевақт кўз юмганидан кейин, учта қолишдию, лекин тўрт киши учун ижод қилишди.

Улар «Гулхан» журналига деярли ҳар куни келишарди. Бош рассом Анатолий Циглинцев билан жуда қалин эдилар. Уч мусаввирнинг ижоди сира ҳам бир-бирига ўхшамасди. Баҳодирда монументализм, Жавлонда ўйноқилик, ҳаётий тасвирлар, Алишерда эса табиийликка интилиш кучли эди. Журнал ходимлари ҳам ҳар бир мусаввирнинг суратини кўриб, исми ёзилмаган бўлса ҳам кимникилигини бехато айтиб беришарди.

Улар бундан йигирма йил олдин ёш, ҳаваскор мусаввирлар эдилар. Бугун камолга етиб, эл-юртнинг назарига тушдилар.

— Алишер, суҳбатимизни Абдулла Қодирий ҳақидаги туркум суратларни яратиш фикри сизда қачон туғилганлиги билан бошласак...

— Қирқта ушбу асарларимнинг яратилишига «Ўтган кунлар» романи сабаб бўлган. Романни илк марта Беньков номли бадиий билим юртида ўқиб юрганимда ўқиганман. Ўшанда мени Отабек билан Кумушойнинг муҳаббати ўзига батамом мафтун этган эди.

Иккинчи марта эса Москвада ўқиб юрганимда мутолаа қилдим. Бу сафар романдаги даврга, шахсларга катта эътибор билан қарадим. «Ўтган кунлар»ни мен иккинчи марта кашф қилгандек бўлдим. Учинчи марта ўқиб чиққанимда эса кўз ўнгимда батамом янги манзаралар намоён бўла бошлади: [illegible] ўзбекона муҳаббати, ўзбек халқининг турмуш-турмуши, [illegible] гўзаллиги мени ўзига ром этди. Билдимки, юрагимга олов тушди. [illegible] раверади.

— Сиз суратларга кўл урган пайтингизда раҳматли Ҳабибулла Қодирий бор эдилар. У киши билан учрашдингизми?

— Учрашиш ҳам гапми! Бирга яшадик десам ҳам лоф бўлмайди. Менга у кишининг «Отам ҳақида» деб номланган китоблари ҳам катта ёрдам берган эди.

[illegible]

— Нега жуда бунча хавотир билан ишга киришдингиз, Алишербек? — деб сўраб қолдилар бир куни.

Ўша пайтларда Ҳамза ҳақида 40 варақли [illegible] альбоми нашр этилган [illegible] Мақсуд Шайхзода, Абдулла Қодирий [illegible]

— Альбомга ўхшаган бир нима учун зарур бўлди [illegible] — деб қўшиқладилар.

Ҳабибулла ака жуда хурсанд бўлиб кетдилар. Бисотларида бор бўлган тарихий хат-хужжатларни, суратларни менга кўрсатдилар. [illegible]

⊙ Шу онда Ҳабибулла Қодирийнинг шикаста [illegible]

— Бошимдан жуда кўп ғавғолар ўтган, ука. Мен Абдулла Қодирийнинг ўғли бўлганим учун [illegible]

— Бир нафас сукутдан кейин эса давом этдилар:

— Юрагимда бир армон билан яшаяпман, ука. [illegible] Навоий номли театр олдида [illegible]

— Ҳали ҳам тирик юрибсизми, Ҳабибуллажон! — дедим уни таниб. У менга бир нарса демади. Ерга қараб, ўз йўлига кетди. Бирам енгил тортдим [illegible]

Бу киши Ҳабибулла Қодирийни ўн йил қамоққа жўнатишда «жонбозлик» қилган турки совуқ ўша кимса эди...

— Абдулла Қодирий ҳаёти, унинг асарлари борасида бошқа мусаввирлар ҳам шуғулланганми!

— Йўқ десам ҳам бўлади. Фақат «Ўтган кунлар»нинг биринчи ва иккинчи нашрларига В. Тула исмли мусаввир ишлаган суратлар бор экан. Ўзбекистон халқ рассоми Лутфулла Абдуллаев ҳам бир нечта суратлар ишлаганлар.

— Иш жараёнида сиз асосан нималарга эътибор бердингиз, Алишер!

— Ҳазрат Навоий сиймосини, хабарингиз бор, атоқли мусаввиримиз Абдулҳақ Абдуллаев чизганлар. Шу сурат эталон сифатида қабул қилинган.

Абдулла Қодирий асарларини барча ўқиган. Ҳамманинг ўз Кумуши, ўз Отабеги бор. Буни унутмаслигим керак эди.

кўзларида вужудга келган ғам-алам, чеккан жафо билан бирга сокин қатъият ҳам бор. Шу икки ҳолат кўзларда қориндош бўлиб, [illegible] бўлади.

Умуман, Абдулла Қодирий буюк адиб ҳамда мураккаблигида ҳам буюк шахс. «Лев Толстойни кимга тенглаштириш мумкин? Фақат унинг ўзига!» деган мулоҳаза Абдулла Қодирийга ҳам қўлласа бўлади. Абдулла Қодирийни фақат унинг ўзига ўхшатиш, тенглаштириш, қиёслаш мумкин.

— Мен бир нарсага эътибор бердим: асарларингиз бўёқдан холи эканми!

— Ҳа, улар қаламда ишланган.

— Нега бундай қилдингиз?

— Биласизми, қаламнинг имкониятлари бўёқдан кенгроқ. Юрагингиздаги туйғу, томирингиздаги қоннинг уриши қоғозга шундоққина кўчади, яъни тўкилади. Балки, ўша туйғуларим, ҳаяжонларим. Қодирий китобларини ўқиганимда [illegible] жунбушларимни

* Бир асар тарихи

Алишер МИРЗАЕВ:

«ҲАММАНИНГ ЎЗ КУМУШИ, ЎЗ ОТАБЕГИ БОР»

Кўргазмани кириб кўрган бўлсангиз, Отабек ҳам, Кумуш ҳам бир қолипда эмас. Табиийки, кўргазмага ташриф буюрган санъат ошиғи ўз Кумушини, ўз Отабегини кўришни истайди.

Шоир Сирожиддин Саййид кўргазмани томоша қилиб чиққач, менга:

— Ўзимнинг Кумушимни топдим! — деди қизғин табриклаб, — кўришни орзу қилиб юрган Кумушимни топдим. — Ҳатто шундан кейин матбуотда алоҳида мақола билан ҳам чиқди.

— **Албатта, бу сизнинг катта ютуғингиз, Алишер. Лекин унга эришиш машаққатлари ҳам сизга аён...**

— Асар мукаммал бўлиши керак. Демак, бунинг учун изланиш зарур. «Ўтган кунлар» қаҳрамонларига оид даврдаги кийим-кечак, энгил-бош, зебу зийнат, уй-рўзғор буюмлари — барчасини эринмай ўрганиб чиқдим. Излаган, кўзлаган нарсаларимнинг эстетик, этик жиҳатдан мукаммаллиги, гўзаллиги, нафосатга бойлиги мени шунчалар ҳайратга солдики, асти қўяверасиз.

Ғарбда, хусусан, Оврупо мусаввирчилигида психик тасвир, ифода кучли. Бизда бу йўқ. Шарқда, хусусан, ўзбекларда қаҳрамоннинг ички дунёси, руҳияти, ҳолати атрофдаги одамлар, нарсалар орқали очилади. Ўрганиб чиқиб шундай хулосага келдим: халқимиз ҳамма даврларда санъат даврасида, юксак маданият билан яшаган экан. Ўзбекларнинг обдастасидан тортиб, ёстиғидаги жилдигача санъат асари намунаси эканлигини унутмаслигимиз керак.

Бир воқеани айтиб берай, ўрни келиб қолди-да. Калькутта шаҳрида бир ой бўлдим. У ерда халқ урф-одатлари, либослари шундай сақланиб қолибдики! Бир гал қаҳрамонимнинг ортидан беихтиёр эргашиб ҳам кетибман. Биздаги анъаналар Ҳиндистонникидан қолишмайди. Хуллас, ўрганганларимнинг барчаси Қодирийга бағишланган асарларда ўз ифодасини топди.

— **Айтганларингизга тасдиқ қилиб қайси суратни кўрсата оласиз!**

— «Тақдир эшиги» деб номланган суратни. Эслайсизми, Мирзакарим Қутидор Отабекни уйга киргизмай, эшикни ёпиб олади. Отабек ҳайкалдек қотиб қолади. Буни ифодалаш учун мен отни ҳаракатда тасвирладим.

— **Кўргазмани қайси асар билан очдингиз!**

— Абдулла Қодирий сурати билан. Уни камолга етган, ҳам инсон, ҳам адиб сифатида шаклланган қиёфада чиздим.

— **Алишер, ҳар бир кишининг ўзига хос феъл-атвори, ўзига хос мулоймлиги борки, у одамнинг биронта аъзосида мужассамланган бўлади...**

— Абдулла Қодирийда ҳам бор бу хусусият. Унинг мардлиги, бир сўзлиги шундоққина унинг даҳанидан билиниб туради. «Имоним таззйиқи остида сўзлайман» деб номланган суратда ана шу темир иродани муҳрлашга интилдим.

— **Яна адибимизни кўрган-билганлар у зотнинг кўзларини ҳам гапиришади...**

— Тўғри айтишади. Қодирийнинг

қоғозда ифодалаш учун қалам-қоғозни танлагандирман.

— **Неча йилда тугатдингиз, ишларингизни!**

— Неча йилда тугатдим эмас, энди бошладим. Шу сабаб асарларнинг умумий номини «Дебоча» деб номласак тўғри бўлади.

— **Демак, давом эттириш ниятингиз бор!**

— Албатта. Абдулла Қодирийнинг 100 йиллигига бағишлаб юзта картина яратиш ниятим бор. Улар орасида графика, рангтасвир ҳам бўлиши мумкин. Насиб қилса, ўша кунларга етсак, кўриб, баҳосини берарсиз.

— **Бунга мавзу етармикан!**

— Истаганингизча мавзу топилади. «Ўтган кунлар», «Меҳробдан чаён», «Обид кетмон» каби романларнинг ҳар саҳифасида мавзу бор. Мен ўқиб, белгилаб қўйибман. Шундай гўзал суратлар ишлаш мумкинки... Фақат бунинг учун Қодирийни севиш керак, Қодирий каби яшаш керак.

— **Асарларингизнинг номлари ҳам шоирона, Алишер...**

— Кўргазма каталогига сўзни таниқли адибимиз Хайриддин Султонов ёзганлар. Эътибор берганмисиз. Абдулла Қодирийга ўхшаброқ кетади-а? Бир келганларида суратларни олдиларига ёйиб қўйдим. Икковимиз уларга ном қўйдик.

— **Ютуғингизнинг яна бир омили бор, бу руҳий яқинлик десам тўғри бўладими!**

— Руҳий яқинликда адашмадингиз. Кўкча дарвозаси билан жар ўртасида бобомнинг боғлари бўлган. Самарқанд дарвозаси билан жар ўртасида эса Қодирийлар боғи бўлган. Бир-бирига туташ. У боғдаги қушлар ноласига бу боғдаги қушлар жўр бўлгандир эҳтимол. Руҳий яқинлик бор. Умуман, бирон ерга «туртиб» қўйинг: ёзувчилар билан мулоқотлар, уларнинг асарларига мурожаат қилиш менга катта озиқ берди. Бу ҳамкорликни давом эттираман.

⊙ Алишер кула-кула Шеркон Қодирий уни Ўзбекистон халқ рассоми бўлган куни кечаси келиб табриклаганини айтиб берди.

Ярим кечаси бўлмаса ҳам шунга яқин экан, эшик тақиллабди. Алишер эшикни очса Шеркон.

— Тинчликми! Бемаҳалда нима қилиб юрибсиз! — сўрайди Алишер.

— Э, ойим шу тунни кийгизиб, табриклаб кел деб юбордилар, — дейди Шеркон...

— Табриклагани келдим, деса ҳам бўладику, — Алишер жилмайди, — тўғрисўз, чўрткесар. Қодирий авлоди-да.

Алишер сўзлаяпти. Мен ўйлаяпман.

Улар тўртта эди. Учта қолишди. Бугун уччови ҳам Ўзбекистон халқ рассоми. Учинчи бўлиб Алишер Мирзаев сазовор бўлди.

— Шуҳрат бўлганда, тўртинчи бўлиб олардим, — деди Алишер Мирзаев бир муддат сукут сақлагач.

Алишер Мирзаевнинг ўзи ҳам нимаси биландир Отабекка, Абдулла Қодирийга ўхшаб кетади назаримда. Бу — ҳақ гап!

Темур УБАЙДУЛЛО.

СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон халқ рассоми Алишер Мирзаевнинг «Дебоча» туркумидаги асарларидан намуналар.

* Раҳмдил ва меҳр-мурувватли бўлайлик

ОДАМГАРЧИЛИГИ УЛУҒ АВЛОДДАНМИЗ

АГАР йўлим тушиб, танишим билан ўша ерга бормаганимда, ҳаётда яшашдан бу қадар толиққан маҳзун нигоҳларни кўрмаганимда балки ушбу фикрлар хаёлимга келмаган, ёзмаган бўлармидим. Афсуски, мен ҳатто қулоқларимга ишонмасам-да, ҳаммасини ўз кўзларим билан кўрдим.

Қўлида жажжи гўдагини тутган ёш жувон бир йигитнинг ортидан қадамба-қадам юради, унинг қарашлари шунчалар нурсиз ва бепарвоки, лоақал тирикликнинг қувончи сезилмасди. Уларни беихтиёр кузата бошладим.

— Э, қўйсангиз-чи, Илҳом ака, — ўкинч аралаш деди жувон. — Шунча пулни ижарага харажат қилгунча яхши еб-ичайлик. Болангизни эслаганда бирров бориб турсангиз бўлди.

— Йўғ-е, ахир ҳали 4 йил шу ерда яшашим зарур. Кейин, илмий иш қилиш ниятим бор. Демак, сизлар менинг ёнимда бўлишингиз керак. Болага ҳам ота меҳри керак-ку? Аввалгидек йўл ҳақи арзон-гаров бўлса ҳам бир нави эди. Самарқандга ҳафта, ўн кунда қатнашнинг ўзи бўладими?..

Мен икки ёшнинг изтиробли суҳбатидан шуни англадимки, яшаш учун тайинли жойдан қийналишаяпти. Уларга, айниқса, эрига иссиқ-совуғидан хабардор бўлгиси, унга маънавий ёрдам бергиси келиб, эргашиб юрган манави жувонга раҳмим келди... Лекин, бу ерга тўпланганларнинг арзи-доди буларникидан қолишмас экан. Кимдир 1 йилга, кимдир оиласи билан 3—4 йилга доимий яшаш учун уй суриштирмоқда. Бу «ижарачи»ларнинг ўз уйи, ўлан тўшаги йўқ деб бўлмайди, албатта. Улар олис қишлоғу шаҳарлардан зарурият боис шаҳри азимга ўқишга, илмий иш қилишга, меҳнат қилишга келишган.

Бозор армонларидан юраклари тарс ёрилгудек одамларга уй топилмай, бола билан сарсонгарчилик бўлаётганини англадим бу ерда. Шунда хаёлан уруш йиллари ота-онасиз, уй-жойсиз болаларни иссиқ бағрига олган бағри кенг инсонларни эсладим. Улар чақа ҳам сўрамай, ўз фарзандидай қийналганларни уйларида сақлаганлар, одамийлик қилганлар. Миллати, жинси қандайлигидан қатъи назар иззат-ҳурмат қилганлар. Оқибати ёмон бўлгани йўқ — Тошкент нон шаҳри, одамлари чин ўзбек номини оламга ёйди. Ҳали-ҳануз ўзбек хонадонининг тузини ичган биродарларимиз икки қўли кўксида таъзимда!

Бироқ, мен марказий хиёбон яқинида бўйнига манзилгоҳини ёзиб, осиб олган жуда кўп кишилар ўша қачонлардир уй-жойсиз қолганларнинг авлоди эканлигини кўрдим. Афсуски, улар энди бой-бадавлат, ўзбек оиласига ўхшаб 10—12 болали бўлиб, уй-жойдан қийналишмайди. Эндиликда бир ойга яқин ижарада турувчи одамдан «атиги» 1000 сўм талаб қилишяпти. Агар ижарачи оиласи билан яшашни истаса, 1,5 минг сўм! Яна шарти шуки, бу пулни ойдамас, бир йўла 6 ой ёки 1 йиллигини олдиндан тўлайсиз! Тасаввур қилинг-а, уй-жойсиз одам шунча пулни қаердан олади?

Мени ташвишга солгани кўпроқ пул эмас, аксинча, шаҳарда шунча киши бола-чақа билан, фан-техника ривожи, орзу-армони учун тентираб юрган кезларда талайгина одамлар бўш уйларга эгалигида! Ахир қани халқ назоратчилари, ноиблари?! Одамлар кўнглига нима келса, нимани хоҳлашса шуни қилишаверадими?

Мен шуларни ўйлаб эзилдим. Шаҳарнинг исталган бурчагида ёлғиз қариялар, ногиронлар бор. Улар мана бу товламачилардек кўчага чиқишмайди. Чин маънода имонсизликдан чўчишади! Биз ана шундай одамгарчилиги зўр, буюк инсонлар авлодиданлигимизни унутмайлик. Бир-биримизга ёрдам қўлини чўзиб, мурувват кўрсатайлик.

Норинисо ҚОСИМОВА.

* Овчи ён дафтаридан

БЎРИНИ ЕНГАДИГАН ҚУШ

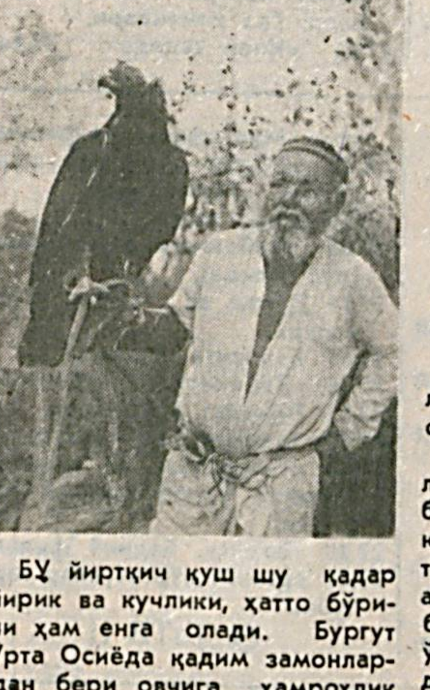

БУ йиртқич қуш шу қадар йирик ва кучлики, ҳатто бўрини ҳам енга олади. Бургут Ўрта Осиёда қадим замонлардан бери овчига ҳамроҳлик қилади. Амир ва хонларнинг шикори бургутсиз ёки қирғийсиз ўтмаган. Бу ҳақда бобокалонимиз Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг «Бобурнома»сида ҳам ўқишингиз мумкин. Ҳозирги замонда ҳам араб давлатларининг шайхлари 80-100 минг долларга тенг қирғийлар ҳамроҳлигида овга чиқишади. Улуғ бобомиз Бобурни эслаганимизнинг боиси шуки, бақувват ва эпчил бўлганидан ҳам Ҳиндистоннинг ҳамма дарёларини (Гангдан ташқари) сузиб ўтгани ва саҳарги бадан тарбия чоғида девор устида бемалол 2 кишини қўлтиғига олиб, югура олишини яқинда «Ҳиндистон» журналида ўқиб, жуда мағрурландик.

Овчи аввало, ёш бургут топиши керак. Бу анча хавфли: бургутнинг уяси чиқиб бўлмас қоялар орасида жойлашган бўлиб, бунинг устига ота ва она бургут боласини сизга қўшқўллаб бериб қўяқолмайди. Қаттиқ ҳимоя қилади. Қолаверса, ёш бургут эгасига ўрганганидан кейингина овга ўргатила бошланади. Бургут бу вақтда ов қилишни ўрганиб, пишиб-чиниқиб, қанотлари кучга тўлади. Энди уни овчи овга олиб жўнаши мумкин.

Баҳайбат бу қуш икки метрли улкан қанотларини ёзиб, баланд осмонда парвоз қилиб юради-да, кўзи ногоҳ бўрига тушади, дейлик. У аста-секин айланиб, пастлай бошлайди ва бирдан қанотларини йиғиб, ўлжасига ўқдек отилади. Энди бўри ҳеч қаерга қутула олмайди. Бургут кучли панжалари билан уни маҳкам чангаллаб босиб туради. Овчи отда етиб келиб, бўрининг оёқларини боғлаб олса, бас.

Республикамизнинг тоғ ва чўққиларида жуда кўп бургутлар яшайди. Совуқ тушиши билан эса жанубга учиб кетади. Бургутнинг ранги тўқ қўнғир тусда бўлиб, узоқдан бир хил рангда кўринади. Ёшларининг думи аниқ икки хил рангда бўлади: дум асоси оқ, учи қора. Қизилқумда бургутлар хонаки эчкиларни, қўзилаш даврида қўзичоқларни, типратикан, жайрон, тошбақа, юмронқозиқ, товушқон, қум сичқони ва тулкиларга ҳужум қилиб, биринчи навбатда касалманд ва нимжонларини камайтириб, «дўхтурлик» қилади.

Бу расмни 1963 йилда Андижон вилоятининг Марҳамат районида яшовчи Абдураҳмон ака менга эсдаликка берган эди. Қаранг, Абдураҳмон аканинг бақувват гавдасига оқ яктакнинг ярашгани-ю, мағрур бургутнинг табиат оғушида бир-бирига монанд бўлиб туриши завқингизни келтирса керак-а?

Ғофур ЖЎРАЕВ.

* Бўш вақтларингизда

БОШҚОТИРМА

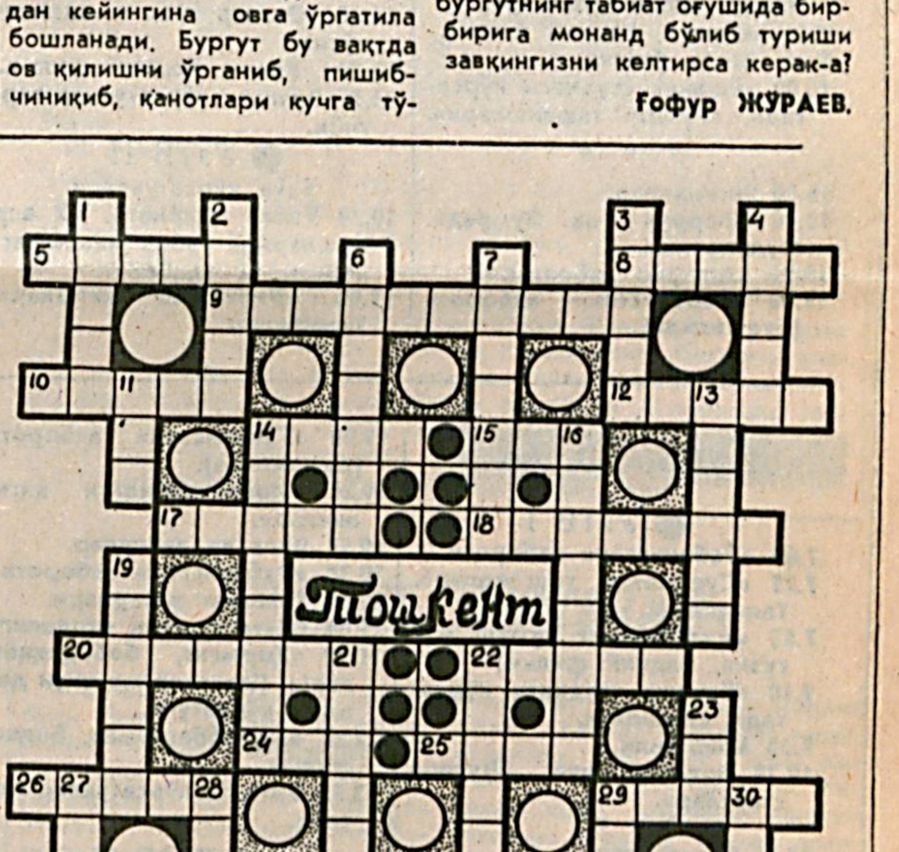

БЎЙИГА: 1. Шаҳардаги сув ўзани. 2. Қизлар дўпписи. 3. Дўконлар ва бозорлардаги олди-сотди. 4. Тут ва узум меваси шираcини қайнатиб тайёрланадиган қиём. 6. Жумҳуриятимиздаги вилоят. 7. Тошкентлик кинорежиссёр. 11. Сунъий сув ҳавзаси. 13. Ихтисослаштирилган спорт буюмлари дўкони. 14. Самарқанддаги қадимий майдон. 16. Театр томошалари учун тайёрланадиган зарур буюмлар мажмуи. 19. Паранжининг олд қисми. 21. Ёзма ариза. 22. Ўғил болалар исми. 23. Энг азиз неъмат. 27. Беруний кўчасидаги бекат. 28. Ширинлик. 29. Эски шаҳардаги меҳмонхона. 30. «Майсаранинг иши» спектакли қаҳрамонларидан бири.

ЭНИГА. 5. Ҳўл мева. 8. Номи шаҳардаги 84-мактабга қўйилган адиб. 9. Жумҳурият ёш томошабинлар театрига номи қўйилган Давлат арбоби. 10. Халқ актрисаси. 12. 1920-30 йиллардаги Шошкент адабий ҳаётининг фаол иштирокчиларидан бири. 14. Белгили тартиб. 16. Йиртқич қуш. 17. Рўзғор буюми. 18. Вакиллик ҳуқуқи. 20. Бирор мақсадда ажратилган ер бўлаги. 22. Тошкент ён бағридаги қишлоқ. 24. Карашма. 25. Кичик халқ. 26. Бир неча хил пахта навларининг ижодкори, селекционер. 29. Шаҳримиздаги қаҳвахона. 31. Ривожланиш давридаги шаҳримиздаги телефон билан боғланиш воситаси. 32. Ўткир ақл соҳибаси. 33. Бўзсувдан бошланувчи канал.

Тузувчи: Фаёз АБДУҚАҲҲОР ўғли.

29 МАЙДАГИ БОШҚОТИРМАНИНГ ЖАВОБЛАРИ

1. «Туркистон». 2. «Нукус». 3. «СКИФ». 4. «ФАН». 5. Носирова. 6. Ариқ. 7. Қосимхўжаев. 8. Вимпер. 9. Рўмол. 10. «Лазги». 11. Исоқов. 12. «ВАИ». 13. Измир. 14. Рашидов. 15. «Ватан». 16. «Наштар». 17. «Роҳат». 18. «Тинчлик». 19. Кирха. 20. «Ананас». 21. Спивак. 22. Каллахона. 23. Анҳор. 24. «Рассом». 25. «Муножот». 26. Трамвай. 27. Йўлчи. 28. Ирмоқ. 29. Қори Ёқубов. 30. Варрак. 31. Кауфман. 32. «Нишона». 33. Арафа 34. «Алпомиш». 35. Шаҳид. 36. Давомат.

10 ИЮЛДАГИ БОШҚОТИРМАНИНГ ЖАВОБЛАРИ

1. «Анҳор». 2. «Роҳат». 3. Тахтапул. 4. Лабзак. 5. Кўкалдош. 6. Шош. 7. Шайҳонтоҳур. 8. «Ровот». 9. Тўйтепа. 10. Чойхона. 11. «Ароба». 12. Аҳмаров. 13. Ватан. 14. Назарбек. 15. Кўнка. 16. Аукцион. 17. Навоий. 18. Йўлчи. 19. Ипподром. 20. «Малика». 21. Абдураҳмонова. 22. «Абдулла». 23. Аср. 24. Равоч.

7 АВГУСТДАГИ БОШҚОТИРМАНИНГ ЖАВОБЛАРИ

1. Оқмачит. 2. Мунис. 3. Самарқанд. 4. «Дўстлик». 5. Карнай. 6. Йўлдошева. 7. Адамов. 8. Вофурушлик. 9. Кўкалдош. 10. Шош. 11. Шайбонийхон. 12. Набиев. 13. «Восток». 14. Кираш. 15. Шамсия. 16. Янги йўл. 17. Луччак. 18. «Коинот». 19. Тарнов боши. 20. Исириқ. 21. Қўқон. 22. Нидо. 23. Ойбек. 24. Косиб. 25. Бароқхон. 26. Назарбек. 27. Каллахона. 28. Абдуллаев. 29. Виқор. 30. Фан. 31. Нурхон. 32. «Наво».

Юқоридаги бошқотирмаларга қашқадарёлик Шавкат Норов, самарқандлик Фахриддин Мажидов, тошкентлик Бобур Йўлдошев, Азимжон Алимовлар тўғри жавоб йўллаганлар. Биз бу муштарийларимизга миннатдорчилик билдирамиз.

ҚИММАТИ БАЛАНД КИШИЛАР

— Назаримда, мустақиллик одамлар қалбида меҳр-оқибат туйғуларини кучайтираяпти, — дейди пойтахтдаги 29-болалар уйининг директори Роза Налбантова. — Бу нарсани биз тарбияловчилар болалар уйи таъмирланаётганда жуда яхши ҳис қилаяпмиз. Мен яна шу нарсага эътибор бердимки, охирги бир йил ичида болалар уйига фарзандларини топшириб кетаётганлар сони ҳам камайди. Шунинг учун 21 ва 29-болалар уйини бирлаштиришга, шу йўл билан 180 ўқувчи тарбияланадиган бу даргоҳ моддий базасининг замонавий ва сифатли бўлишига бел боғладик.

Директорнинг гапида жон бор. Уч қаватли бинога жойлашган 29-болалар уйини қайта таъмирлаш учун анча маблағ керак бўлади. Бу хайрли ишга Юнусобод район ҳокимлиги 2 миллион, Мирзо Улуғбек район ҳокимлиги 1 миллион сўм маблағ ажратди. Қайта таъмирлашнинг асосий оғирлигини бинокорлик саноати материаллари вазирлиги ўз бўйнига олди. Ҳозир бинода ҳар куни 350—400 нафар қурувчилар тинмай ишлаяпти. Улар тушлигини тайёрлашда Юнусобод район ошхоналар трести бош-қош бўлмоқда.

Болалар уйининг ошхонаси, спорт майдонлари ва зали, ўйинхоналари бекаму кўст таъмирланаяпти, озиқ-овқатни сақлаш учун катта совутгичлар ўрнатиляпти. «Тошметрострой» ташкилоти бетон пойдеворини тиклаб бермоқда, «Ўзбексельмаш» ҳовлини темир тўсиқлар билан ўраб бермоқда. Директор Р. Налбантова яна «Тошремстрой», 159-қурилиш тресги, Тошкент шаҳар қурилиш бош бошқармаси қурувчи ва раҳбарларига, шаҳар ирригация ва ободонлаштириш ходимларига, тарбия ўчоғини замонавий ўқув аслаҳалари билан таъминлашни зиммасига олган «Совпластитал» фирмасига ўз миннатдорчилигини билдирди. Яқин кунларда қайта таъмирланган ва жиҳозланган бу бино болалар уйи тарбияланувчилари ихтиёрига топширилади.

Саид АЗИЗ.

* Кекса юрак мавжлари

ТЎЙМАЙМАН

Истиқболим юзини очди
бизларга,
Олам узра сочилди нақ
саховат.
Довруғимиз етди
юлдузларга,
Ҳурлик бугун сочди яна
шафоат.
Юрагимда тошар фахру
ифтихор,
Она Ватан, муҳаббатинг
дилимда.
Яшай энди қучоғингда
бахтиёр,
Ширин куйлаб истиқлолни
тилимда.
Истиқлолим, сени куйлаб
тўймайман,
Юз йил яшаб, куйлашимни
қўймайман.

Тожибек ЮСУПБЕК ўғли,
меҳнат фахрийси.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТВ Ҳафталик кўрсатувлар ТВ

Душанба, 21. IX

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Писмиқ». Болалар учун фильм.
18.45 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Талабалик йиллари».
20.00 «Камолот-90». Еш хонандалар Республика танловининг олий совринг эгаси Тўлқин Ҳайдаров куйлайди.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Хотира». Ўзбекистон халқ ёзувчиси Абдулла Қаҳҳор таваллудининг 85 йиллигига.
21.50 «Уран сайёрасининг йўлдоши». Бадиий фильм.
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

Ўқув кўрсатувлари
10.30 Физика. Молекуляр кинетик назариянинг асослари. Газ қонунлари.
11.00 «Фермерлар». Телефильм.
11.30 Математика. Натурал сонлар ва уларни қўшиш, айириш.

* * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Совға».
19.00 «Ассалому алайкум».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.35 «Миришкорлар».
20.55 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
21.35 «Дала ҳовли эгалари учун».
21.50 «Лаҳза». Хабарлар.
22.00 «Чорраҳа». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Брэйн-ринг».
9.50 «Янги авлод танлайди».
10.40 «Бир қоп олма». Мультфильм.
11.00 Янгиликлар.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.20 «Телемикст».
15.05 «Ён дафтар».
15.10 «Уолт Дисней таништиради...».
16.00 Халқ куйлари.
16.25 «Мальта скаутлари ҳақида ҳикоя».
16.45 «Хордиқ чиқаринг».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Футбол шарҳи.
17.50 «НЭП».
18.00 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Нима экан...». Бадиий фильм («Таллинфильм»).
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Спорт уик-энди».
20.40 [illegible] («Театр учрашувларига кўрсатув саҳифаларида).
21.10 «Ошпазлик дўкони».
21.20 «30-йиллар».
22.15 [illegible]
22.40 «Қинғир-қийшиқ эфир».
22.15 «Бомонд».
23.00 «Джем-сейшн». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.
00.15 «Париж — Москва — Пекин» авторалли.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Оқ қарға».
8.35 Ҳужжатли панорама. «Унинг юлдузининг шуъласи».
10.00 Россия қобуснома. [illegible]. Ёзувчи А. Кузнецов билан учрашув. [illegible]
11.05 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 74 ва 75-сериялар.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».

* * *

15.00 Ишдан бўш пайтингизда. «Қўлин бер, дўстим».
15.15 Мульти-пульти. «Олтин сўзлар».
15.25 Болалар соати (француз тили дарси билан).
16.25 Янгиликлар.
16.40 Спорт кўрсатуви.
16.50 Криминал хабарлар [illegible].

*

17.00—21.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.00 Хабарлар.
21.20 Душанба куни детектив. [illegible] Брет Гарт асарлари мотивлари асосида бадиий саргузашт фильм.

Сешанба, 22. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 Футбол. Ўйингоҳлардан лавҳалар.
7.35 «Қалбимда сен». Мусиқий кўрсатув.
8.05 «Бошқача ҳаёт». Бадиий фильм.
9.35 Ўзбек тилини ўрганамиз.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ромка, Фомка ва Артос». Мультфильм. 1-фильм.
18.20 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Тележарида».
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Дутор ва танбур таронаси.
19.45 Бевосита мулоқот.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Тараддуд». XI Тошкент халқаро кинофестивали олдидан.
22.20 «Ворис». Бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Шаҳар юмушлари».
19.30 [illegible]
20.00 «Бу оқшомда» кўрсатуви [illegible].
21.10 «Ватаниг — онанг». Ешлар учун кўрсатув.
22.00 Эълонлар. «Киноингоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 23.35 —Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 Футбол шарҳи.
9.35 «Астра» таништиради. «Дон монастри тарихидан».
10.30 Мультфильмлар.
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Деярли кулгили воқеа». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
12.25 «Тунги капалак». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
12.55 «Номсиз қаср». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 [illegible]
14.40 «Ён дафтар».
15.00 «Ҳайвонлар рус оркестри».
15.20 «Уолт Дисней таништиради...».
16.00 «Бизнинг мусиқий клуб».
16.10 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради.
18.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Миниатюра». Мусиқий кўрсатув.
19.00 «Мавзу».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради. «Осиё овози» [illegible]
21.50 «Кремль деворлари ортида».
22.20 Анъанавий япон куйларидан концерт.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Париж— Москва— Пекин» авторалли.
00.15 «Бир боқишда муҳаббат». 1-кун.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Дўстлар, белгиланган соатда йиғилишамиз».
8.20 Россия қобуснома. «У дунёдан».
9.25 «Тилла шпора».
9.55 «Ретро».
10.25 «Ляпсус». Ҳажвий кўрсатув.
11.05 Мульти-пульти. [illegible]
11.15 Кундузги сеанс. «Шу куннинг аёли». Бадиий фильм.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.00 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

15.00 Телебиржа.
15.30 «Руҳ қуши». Тибет маданияти анъаналари ва фалсафаси ҳақида.
15.55 [illegible]
16.15 «Рост» студияси. «Кенгуру».
16.45 Янгиликлар.

17.00—21.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.00 Хабарлар.
21.20 Россия Конституцион суди залидан.
21.50 «Иқрор». И. Е. Репиннинг ўғли, мусаввир Юрий Репин ҳаёти ва ижоди ҳақида кўрсатув.
22.10 «Сигнал».
22.25 «Қандай яшаш мумкин?». Нижний Новгородда тажриба.
22.55 «Бешинчи ғилдирак».

Чоршанба, 23. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Самарқанд» ансамбли яккахонларининг концерти.
7.50 «Уран сайёрасининг йўлдоши». Бадиий фильм.
9.25 Турк тили.
9.55 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ромка, Фомка ва Артос». Мультфильм. 2—3-фильмлар.
18.30 «Меҳнатим — фахрим».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Мингбулоқ — она-замин инъоми». Телефильм.
19.40 «Халқ ижодиёти». Солижон ҳофиз.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Пахта терими кундалиги.
21.30 «Ҳорманг, бободеҳқонлар!». Пахтакорлар учун дам олиш кўрсатуви.
22.30 «Ала-Тоонинг кумуш мугузи». Бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 Ўқув кўрсатуви. Кимё. Оддий моддаларнинг тузилиши. Аллотропия.
11.00 «Фермерлар». Телефильм.
11.20 «Виждон амри». Бадиий фильм.
12.40 Ёшлар учун дам олиш кўрсатуви.

* * *

«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Кулиб боқ, кичкинтой». Шаҳар саломатлик маркази саволларингизга жавоб беради.
20.20 «Спринт».
20.40 Бизнинг интервью.
21.10 Мусиқий танаффус.
21.20 Уй-жойларни хусусийлаштиришга бағишланган кўрсатув.
22.20 «02» тўлқинида».
22.35 «Эрга тегмангиз, қизлар». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 16.55, 20.20, 23.35— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.45 «Бизнинг мусиқий клуб».
10.35 Мультфильмлар.
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Деярли кулгили воқеа». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
12.30 «Мушук Леопольднинг сайри». Мультфильм.
12.40 «Номсиз қаср». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Уолт Дисней таништиради...».
16,05 П.. И. Чайковский номли I халқаро ўсмирлар танлови қатнашчиларининг концерти.
16.25 «Менинг исмим Панама». Телефильм премьераси.
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради.
17.50 «Игорь Ноткин — фақирлар файласуфи». Ҳужжатли фильм премьераси.
18.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.40 «Кинопанорама».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Улар бошқача кун кўришга тайёр». В. Познернинг «Останкино» студиясида ёшлар билан учрашуви.
21.45 «Аҳволлар қалай, эстрада!».
22.45 Катталар учун мультфильм.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Париж — Москва — Пекин» авторалли.
00.10 «Бир боқишда муҳаббат». 2-кун.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Эълонлар.
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 «Асил ҳолича».
8.55 «Афсунгарнинг ўғирланиши». Бадиий фильм.
10.35 «Меҳр-шафқат даври».
11.35 Мульти-пульти. «Хўтикча».
11.45 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 76-серия.
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.55 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

15.00 «Кузирхоним».
15.30 «Ютқазишсиз ўйин».
16.00 Христианлар учун кўрсатув.
16.30 Янгиликлар.
16.45 «Ҳар бир кун байрам».
16.55 Эълонлар.

*

17.00—21.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.00 Хабарлар.
21.20 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
21.50 Спорт кўрсатуви.
21.55 Парламент хабарномаси.
22.10 «Сафсаталар».
22.40 «TV да ким хўжайин?».
23.10 Эълонлар.
23.15 Россия Конституцион суди залидан.
23.45 «Танаффус».

Пайшанба, 24. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Шермат Файзуллаев куйлайди». Фильм-концерт.
7.55 «Ворис». Бадиий фильм.
9.20 «Бола бошидан...».
10.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Рўзғор ташвишлари».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Фаррух ва Зумрад». Мультфильм.
18.25 «Алифбо сабоқлари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Муҳаббат риштаси».
20.00 Мумтоз куйлардан концерт.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ҳукумат тадбирлари.
21.30 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».
22.20 «Ўлан». Бадиий фильм.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

Ўқув кўрсатувлари
10.30 Ўзбек адабиёти. XX аср бошларида ўзбек маърифатпарварлик адабиёти.
11.00 «Унутилган кемалар». Телефильм.
11.30 Ўзбекистон халқлари тарихи. XIX асрнинг охири, XX аср бошларида Туркистонда ижтимоий-сиёсий ва маданий ҳаёт.

* * *

«ТОШКЕНТ»
СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Табассум». Болалар учун кўрсатув.
19.00 «Бозор иқтисодиёти йўлида».
19.40 «Шарқ лирикаси».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда».
21.20 «Пульс». Хабарлар.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.45 «Кинопанорама».
10.50 «Болакай ва булут». Мультфильм.
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Мени шундайлигимча эслаб қолинг». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
12.25 «Альдебаранга». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Уолт Дисней таништиради...».
16.05 «Ёшлик». Ўсмирлар ўртасида бал рақслари бўйича очиқ чемпионат.
16.50 «Хива». Телефильм премьераси (Тошкент).
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.00 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.45 «Эфирда мусиқа». 1-қисм.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар.
20.00 Янгиликлар.
20.20 Режиссёр А. Вайда фильмлари. «Кул ва олмос».
22.00 «Эфирда мусиқа». 2-қисм.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Париж — Москва —Пекин» авторалли.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ишбилармон кишилар даври.
7.50 «Эшиклар очиқ». Ҳужжатли фильм.
8.50 Кечки салон.
10.20 «Сиз яратган боғ».
10.50 «Отни расмини ким чизади?». Ҳужжатли фильм.
11.10 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 77-серия.
12.00 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.20 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

14.30 «Терминал».
15.00 Мульти-пульти. «Қовоқ йиғиш куни».
15.15 Трансросэфир. «Урал-ТВ».
16.00 Мульти-пульти. «Олтин сўзлар».
16.10 Ишдан бўш пайтингизда.
16.25 Янгиликлар.
16.40 «Келинг, аниқлаб олайлик».
16.50 «Ҳар бир кун байрам».

*

17.00—17.45
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.45 «Раджа-йога ҳамма учун».
18.30 «Нота бене» студияси. Жаноб ғарблик капиталист Азизийнинг Россиядаги иш кунлари.

*

19.10—21.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.00 Хабарлар.
21.20 «Бешинчи ғилдирак».
22.15 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
22.45 Россия Конституцион суди залидан.

Жума, 25. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Сув кетар, тош қолар». Телефильм.
7.55 «Ала-Тоонинг кумуш мугузи». Бадиий фильм.
9.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».
9.50 Араб тили.
10.20 Болалар учун. «Қувноқ стартлар».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «13 рақамли шайтонча». Мультфильм.
18.20 «Суянчим — шеърият». Шуҳрат Умаров.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Қонунчиликдаги янгиликлар».
19.50 Ялла ва лапарлар.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Пахта терими кундалиги.
21.30 «Ҳорманг, бободеҳқонлар!». Пахтакорлар учун дам олиш кўрсатуви.
22.30 «Муҳаббатнома». Бадиий фильм.
23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

10.30 «Тингланг, «Бахт» куйламоқда».
11.15 «Неварамиз милицияда ишлайди». Бадиий фильм.
12.40 «Дўстларимиз даврасида».
13.25 «Меҳр». Публицистик кўрсатув.

* * *

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

19.05 «Ғаройиб бочка». Мультфильм.
19.15 «Байкем, эжем жана биз».
19.30 «Ала-Тоо».
19.50 «Ошкора суҳбат». Н. К. Крупская номидаги рус драма театрининг бош режиссёри З. Пази (рус тилида).
20.20 «Қайнар булоқ». Видеоканал.
21.05 «Ҳамдўстликни мустаҳкамлаш сари одим» (қирғиз, рус тилларида).
21.30 «Ала-Тоо».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Бойлар ҳам йиғлайди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.05 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
9.55 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
10.35 «Тўс-тўполон». Мультфильм.
11.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
11.20 «Мени шундайлигимча эслаб қолинг». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
12.25 «Нотаниш қўшиқ». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 «Ён дафтар».
15.10 «Уолт Дисней таништиради...».
16.00 Л. В. Бетховеннинг 14-(«Ойдин») сонатаси.
16.20 «Марказ».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Бувисини кутиб олинг». Мультфильм.
17.35 «Инсон ва қонун».
18.05 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телевизион фильм премьераси. 11-серия.
18.30 «Максима».
19.00 «Мўъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Кечки альбом».
20.40 «Детективлар клуби»да. Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Қопқон». Бадиий фильм («Мосфильм»).
22.05 «Музобоз».
22.40 «Ҳордиқ чиқаринг».
22.45 «Икс» программаси.
00.30 «Мусиқий соат». «Обоз» майдончаси». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Эълонлар.
7.25 Ишбилармон кишилар даври.
7.55 Ишдан бўш пайтингизда «ТВ-ателье».
8.10 «Нота бене» студияси.
8.50 «М-трест».
9.05 «Бургут ордени — Россиянинг мукофоти».
9.45 Россиянинг телевизион театри. У. Сароян. «Мурғак болаларни калтаклаш».
11.15 Фольклор. «Номаълум маданиятлар».
11.45 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 78-серия.
12.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.55 Россия Конституцион суди залидан.

* * *

14.00 «Пилигрим».
15.00 «Сигнал».
15.15 Телебиржа.
15.45 Янгиликлар.
16.00 Жума кунлари Уолт Дисней. «Еш Гарри Гудини». Бадиий фильм. 2-серия.
16.55 Эълонлар.

*

17.00—21.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.00 Хабарлар.
21.20 Эълонлар.
21.25 «Арт-обстрел».

Шанба, 26. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Янгроқ қўшиқлар». Бадиий фильм.
9.25 «Қизил Яримой шуъласи».
9.55 Спорт кўрсатувлари: 1. «Шоҳруҳ» клуби. 2. «Ўзбекистон спорти».
10.55 «Савоб». Публицистик кўрсатув.
11.30 «Насриддиннинг 41-пашшаси». Республика қўғирчоқ театрининг спектакли.
12.20 Созанда ва бастакор Турсунбой Жўраев.
12.55 «Мустақиллик масъулияти».
13.10 Туркий тилларнинг қиёсий луғати ҳақида.
13.40 «Ижод саҳифалари». Олимжон Холдор.
14.25 Тижорат канали. «Эл хизматида».

* * *

18.00 «Мушук Леопольднинг автомобили». Мультфильм.
18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
20.00 Рақслар гулдастаси.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Тараддуд». XI Тошкент халқаро кинофестивали олдидан.
22.00 «Машина ойнасидаги шайтонвачча». Бадиий фильм.
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

АШГАБАТ КЎРСАТАДИ*

● «ОРБИТА IV»

5.40, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.45 Эрталабки гимнастика.
5.55 «Ишбилармон кишининг шанба тонги».
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Спорт—имконият».
8.00 «Марафон-15» — кичкинтойларга».
8.25 «НУЖ: эълон қилинмаган ташриф».
8.55 «Труба» радиоси. Дам олиш кўрсатуви.
9.25 «Тиббиёт сиз учун».
10.05 «Экологик хроника».
10.20 Енгил атлетика. Жаҳон кубоги. Гаванадан кўрсатилади.
11.15 «Бизга ва авлодларимизга». Публицистик-хроникал ҳужжатли телефильм премьераси.
12.20 «Россиянинг қилич ва қалқони». Россия прокуратурасининг 60 йиллигига бағишланган концерт.
13.10 «Боинг» афсонаси». Телефильм премьераси. 2-фильм —«Боинг» сабоқлари».
14.00 Янгиликлар.
14.20 «Ҳайвонот оламида».
15.20 «Қизил квадрат».
16.00 «Енотлар». Кўп серияли мультфильм.
16.25 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Одамлар орасидаги бўри боласи». Бадиий фильм («Мосфильм»).
17.45 «КВН-92». МДҲ КВН ҳамда Исроил университетлари терма командаларининг халқаро учрашуви.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Крешчендо». Мусиқий кўрсатув.
20.40 «Вавака». Телефильм.
20.55 Футбол. Россия чемпионати. «Спартак» (Москва)—«Динамо» (Москва). 2-тайм.
21.45 «Европа плюс».
22.45 «Бағишлов». Телефильм.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Тунги канал».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ҳужжатли панорама. «Ибодатхона томон йўл».
7.40 Вариацияли мавзу. «Дўстлар уйи».
8.00 «Спорт олами «Жиллетт» фирмаси нигоҳи билан».
8.30 «03» кўрсатуви.

*

9.00—10.15
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

«Бизнен мирас» (татар тилида).

*

10.15 Кундузги сеанс. «Тунда ҳикоя қилинган эртак». Бадиий фильм. В. Гауф эртаклари мотивлари асосида.
11.30 Россия қобуснома. «Сергей Радонежский». 1-фильм.

*

12.00—15.15
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

«Манбалар». Немис миллий маданият маркази фаолияти ҳақида.
«Ягона оилада».
«Мусаввирлар ҳақида ҳикоялар». Урол Тансиқбоев.
«Шеърият мулкининг султони». «Шоҳнома»нинг 1000 йиллиги олдидан.
«Замандас» (қозоқ тилида).

*

15.15 «Россия ва дунё».
15.45 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
16.45 Эълонлар.
16.50 «Ҳар бир кун байрам».

*

17.00—19.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.15 Телеэкранда премьера. «Кингсайз». Бадиий фильм.
21.00 Хабарлар.

*

21.20—23.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.15 «К-2» таништиради: «Кинограф», «Бизникиларни билиб қўй». «Енгоқли нон». Бадиий фильм.

Якшанба, 27. IX

● ЎзТВ I

7.00 «Субҳидам».

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Най навоси». Бадиий фильм.
9.55 Таэквондо бўйича жаҳон биринчилиги. Спорт кўрсатуви.
10.35 «Хотира». Самиғ Абдуқаҳҳор.
11.20 «Андижон ҳунармандлари».
11.35 «Узоқ йўлдаги учрашувлар», «Дарахт ва унинг новдалари». Телефильмлар.
12.30 Ҳамза асарлари асосида драматик томоша.
14.25 Тижорат канали. «Пилла — бойлигимиз».

* * *

18.00 «Бир том остида». Мультфильм.
18.20 «Футбол майдонларида».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 Телевизион миниатюралар театри.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 Пахта терими кундалиги.
21.30 «Ҳорманг, бободеҳқонлар!». Пахтакорлар учун дам олиш кўрсатуви.
22.30 «Хўроз». Бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

9.05—12.00 Қирғизистон телевидениесининг болалар студияси кўрсатади. Программада: «Мезгилбектин мезгили»; «Бобок, сенин жомогун»; «Шарқ болалари дўстлашади» халқаро болалар фестивали; «Кусейин Карасаев атындаги коллеж»; «Бронза қуш». Бадиий фильм. 2-серия. Мультфильм.

* * *

19.05 Болалар учун фильм. «Фил гапира оладими!».
19.30 «Ала-Тоо».
19.50 «Новинки» киноклуби (рус тилида).
21.00 «ЫР кесе». Тиёншон тумани.

● «ОРБИТА IV»

5.20, 6.40, 13.55, 23.15 — Кўрсатувлар тартиби.
5.25 «Руҳни чиниқтириш».
6.25 «Спортлото» тиражи.
6.45 «Инжиқ Мурод». Мультфильм.
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Кимдан ҳам хафа бўлардим...». Телефильм премьераси (Новосибирск).
8.00 «Муҳофаза ёрлиғи».
8.30 «Эрта саҳарлаб».
9.00 «Ҳамма нарса бўлиши мумкин».
9.30 «Янги номлар».
10.10 «Киноафиша».
10.25 Енгил атлетика. Жаҳон кубоги. Гаванадан кўрсатилади.
11.20 «Авиакосмик салон».
11.35 «Хит-топ-шоу 50х50».
13.05 «Саёҳатчилар клуби».
14.00 Янгиликлар.
14.15 Кўп серияли илмий-оммабоп фильм.
15.25 Халқаро танловлар совриндори П. Нерсесьян чалади (фортепиано).
15.35 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
16.20 Эфирда бевосита мулоқот.
17.00 «Уолт Дисней таништиради...».
17.50 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.05 «Бир сўзни деб...». Мусиқий баён.
18.30 Ойнаи жаҳонда театр мавсумининг очилиши. М. Ульянов театри ҳақида сўз. А. П. Чехов — «Олчазор». Телеспектакль премьераси.
21.00 «Якунлар».
21.45 «Телелоция».
22.00 «Эндиликда». Диний кўрсатув.
23.00 Янгиликлар.
23.20 «Париж — Москва —Пекин» авторалли.
23.50 «Тонг юлдузи» — тунги эфирда.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.00 Хабарлар.
7.20 Ҳужжатли панорама. «Югуриш учун туғилган».
7.40 «Чашмалар». «Мана Борисоглебск шаҳри».
8.10 «Телекроссворд». Дам олиш кўрсатуви.
8.40 «Аляска».
9.30 «Эскулап» программаси «Қизчалар ва болакайлар, Сизлар учун» фильмини таништиради (Голландия).
9.40 «Калит» программаси. «1812 йилнинг момақалдироғи». 6-фильм.
10.10 «Кироллиқдаги саргузашт». Қўғирчоқ мультфильм. 5-серия.

*

10.40—11.40
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

«Ҳамдўстлик» кўрсатуви.

*

11.40 «Дораэмон». Мультфильм премьераси. 3-серия.

*

12.00—14.30
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ

«Умид» (уйғур тилида).
«Туркия таассуротлари».
«Чисен» (корейс тилида).
«Долг» кўрсатуви.
«Сайёҳ». Халқаро туризм ҳақида.

*

14.30 Голливуднинг классик фильмлари фестивали. «Мен Парижни охирги марта кўришим».

*

16.30—21.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

21.00 Хабарлар.
21.20 Эълонлар.
21.25 «Танаффус».
21.40 «Америка юлдузлари». 6-кўрсатув. Программа «Зандер-продакшн» (АҚШ) телекомпанияси томонидан тайёрланган. Америка киноюлдузлари ҳамда Американинг танқли актёрлари ҳақида ҳикоя қилади.
22.10 «А» программаси. «Роксаммер-92» фестивалида «Йоту Инди» (Австралия) гуруҳининг концерти. «Йоту Инди — бугунги кунда жаҳонда Австралия аборигенларидан тузилган ягона поп-гуруҳ.

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 18 сентябрь сонидан олинди.

Тошкент оқшоми

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона —32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаатчилик концернининг босмахонаси.

■ Нашр кўрсаткичи 64690 ■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 12.00. ⊙ Буюртма Г—345 ■ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10